12 OLDAL * ÁRA 1½ DINÁR

Poštarina plaćena!

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam | Szubotica, 1926 KEDD május 18. | 138. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

„Támasza s talpköve..."

A lengyelországi eseményel első fázisa befejezettnek tekinthető. Talán nincs senki, aki a politikai elfogultság vakító és süketitő büvkörén kivülállva meg tudná jósolni, hogy Lengyelország gazdasági és politikai kovulziója hol és mikor fog elcsittulni, milyen politikai rendszerben, milyen kormányzati formában fog stabilizálódni az a történelem, ame yiknek — ugy látszik — végzete: az önmarcangolás. Véres fátumok tartják bilincsben ennek a népnek lelket, mely rabsorsban mindig szomjazta a szabadságot, de szabadon élni soha nem tudott. Mint a beteg, akinek lábizmai a hosszu fekvésben elsorvadnak, — a lengyel népnek is elcsökevényesült államfentartó képessége a hosszu rabság Prokrusztesz-ágyában. A nép, mely történelmi életet nem él, politika életre sem tud ujjászületni.

Korai volna azonban a történelmi tanulságokból sirfeliratot szövegezni meg akkor, amikor talán a közelmult romjaiból vigasztalóbb kilátás nyilik a szabadság rabnépének jövőjére. A korai jövendölések helyett keressük az el nem muló tanulságokat.

A politikai küzdelemben egymással szembenálló felek gyakran ellenfeleik politikai módszereivel harcolnak. A cárizmusnak és a bolsevizmusnak célkitüzései merőben ellentétesek, de módszereik megegyeznek. Pilsudszky kettőt igér a demokrácia nevében; küzdelmet a bolsevizmus és küzdelmet a fasizmus ellen. S Pilsudszky a bolsevizmus és fasizmus módszereivel vivta meg legelső csatáját az államhatalom birtokáért s a jelek arra mutatnak, hogy a továbbiakban sem akarja elvetni magától a bevált használati utasitásokat. A jövendő történelme számára rendkivüli ereje kell hogy legyen ennek a figyelmeztetésnek: ime, a *demokratikus* követelések is harcolhatnak a *diktatura* fegyvereivel, a demokratikus követelések is érvényesithetők a jobboldali és baloldali kisebbségek terrorjának módszereivel. Ez a felismerés kell, hogy önérzetesebbé, batrabbá, öntudatosabbá tegye a jobboldaliak és baloldaliak internacionáléi között a országhatárok közötti elszigeteltségben amugy is elerőtlenedő demokráciát. A fából vaskarika nótáját a politika megszokottá, sőt mindennapivá teszi. Ha a nacionalisták megalakithatták internacionáléjukat, ha a szocialistáknak lehet nemzeti programjuk, a demokrácia is kezébe veheti a diktatura fegyverét. A demokrácia is beállhat — utoljára, de nem utolsónak — abba a sorba, amelyik a többség akaratának megvalósitását igéri, de az egyesek akaratát valósitja meg. S ezzel elbucsuztunk attól az utolsó politikai rendszerről, melynek céljai megegyeztek törekvéseivel, mely fából fakarikát akart csinálni.

A másik tanulság is éppily szembeötlő. A *liberum veto* nemzete nem tanult semmit a történelméből, de — elfelejtett minden. A felszabadult és egységesitett Lengyelország történelmét egymás nyomába lépő kormányválságok, alkotmányválságok, felkelések, merényletek s gazdasági összeomlások rázták meg s annak éveken felül s éveken tul megmaradt, az a *korrupció* fertőjébe fulladt. A *korrupció* mételyezte meg a lengyel közszellemet, a korrupció tenyésztette ki azt az atmoszférát, amelyikben egyre vonaglott ez a tizasztendős történelem. *Minden országnak támasza s talpköve a tiszta erkölcs* — ezt a klasszikus verssort lehetne cimül felirni a lengyelországi események uj fejezete fölé s ezt lehetne odaszegezni minden közhivatal kapuja fölé.

Megmaradt a radikális—Radics-párti koalició

Radics Pavle lemondott, tárcáját dr. Sibenik vette át — A demokrata párt kormánybalépése meghiusult — Sibenik agrárreform-miniszter este tiz órakor letette az esküt — Radicsnak nem szabad többet nyilatkozni

A parlament folytatni fogja törvényhozó munkáját

Beogradból jelentik: A péntek éjszaka kitört válság a hétfő esti órákban befejeződött:

a régi kormánykoalició változatlanul fenmaradt és a kormányban is csupán annyi változás állt be, hogy Radics Pavle helyett dr. Sibenik az agrárreformminiszter.

E megoldás tulajdonképpen Radics István vereségét jelenti, aki — ahogy nyilvánosain is kijelentette — *a jövőben egyáltalán nem fog beszélni* és nem fogja veszélyeztetni fölösleges nyilatkozatokkal a kormány helyzetét.

A Davidovics-párttal folytatott tárgyalások a korrupció kérdésén szenvedtek hajótörést,

miután a demokrata párt csak azzal a feltétellel akart belépni a kormányba, ha *Uzunovics* miniszterelnök korrupció elleni törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé.

Hétfőn délelőtt élénk izgalom közepette folytatódtak a már megszokott válságtárgyalások. A parlamenti klubok, a miniszterelnökség környéke meglehetősen népes. Senki sem tud semmit. Rebesgetik, hogy Pasicsnak egyetlen pozitiv kivansága van: Jovanovics Ljubával és pártjával nem szabad szóba állni, nem szabad helyet juttatni nekik a kormányban, különben a radikális-párt nem támogatja az uj kormányt. Ezt a feltételt azonban Pasics tekintélyes hivei nem erősitik meg, sőt minden jel arra vall, hogy a megalakulandó kormány, még ha koaliciós lesz is, számithat *ugy a radikális, mint a Jovanovics-párt* támogatására.

A kormány radikális-párti taglai már reggel nyolc órakor tanácskoztak egymás közt. Kilenc óra tájban megjelentek a Radics-párt nevében Preca képviselő és Pucelj miniszter s átnyujtották *Uzunovics* miniszterelnöknek *Radics* István feltételeit, amely mellett a *koalició renoválására* vállalkozik.

Radicsnak csak személyi kivánságai vannak

A feltételek szerint a Radics-párt hozzájárul ahhoz, hogy *Radics Pavle ne vegyen részt a kormányban*, ellenben azt kivánja hogy *Nikics Nikola se legyen tagja a kormánynak*. Követeli, hogy a párt végrehajtóbizottsága mondhassa meg, hogy kiket kiván miniszereknek s nyomban jelöli is agrárminiszternek dr. *Sibenik*-et, a szkupstina alelnökét s erdőügyi miniszternek dr. *Precut*, aki a tárgyalásokat közvetiti.

A tárgyalások folynak

Tizenegy óra előtt *Uzunovics* az udvarhoz ment, hogy a helyzetről jelentést tegyen. Kihallgatása előtt nem akart nyilatkozni, kihallgatása után azonban a következőket mondta az ujságirók-nak:

— Amint tudják, május 15-én azt a feladatot rótták rám, hogy vizsgáljam ki a jelenlegi helyzetet. Ezt a feladatot az önök részvétele mellett végzem s az eddigi eredményről informáltam őfelségét. Többet nem tudok mondani.

— Hogy áll a helyzet Davidovicsal? — kérdezte tőle a *Bácsmegyei Napló* tudósitója.

— A tárgyalások folynak. Ezekről még nem nyilatkozhatom.

Radics és Uzunovics együttes kihallgatása

Még mielőtt *Uzunovics* miniszterelnök audienciája véget ért volna, a királyi palotába érkezett *Radics* István. Őfelsége azonnal fogadta a horvát parasztpárt vezérét és

fél óra hosszat Uzunovics és Radics együtt voltak audiencián.

A miniszterelnök távozása után *Radics* István még Őfelségénél maradt, majd amikor távozott a királyi palotából, az őt körülálló ujságiróknak hosszabb nyilatkozatot adott.

Radics István nyilatkozata

— Jelentést tettem Őfelségének — mondotta Radics — azokról a tárgyalásokról, amelyek köztem és a radikálisok között folynak és ismertettem álláspontomat Davidovicséknak a kormányba való belépése tekintetében. Mi ezt nagy örömmel fogadjuk.

— Elérkezett az idő, amikor nagy reformokat kell végrehajtani, elsősorban az adóreformot, amelyet nem lehet tovább elodázni. Főleg a parasztság terhén kell enyhiteni, de aránylagosan meg kell adóztatni a szerb parasztot is. *Legjobban a bankokat kell megadóztatni.* A radikálisoknak sokkal kevesebb bankjuk van, mint a demokratáknak. A bankoknak nagy befolyásuk van a politikai életre, ezért

szükséges, hogy a demokraták is résztvegyenek a reformmunkában és ne terhelje a felelősség egyedül a radikálisokat.

— Örömmel vesszük, ha a demokraták belépnek a kormányba, ha ők is elfogadják a megegyezést és *deklarációban lekötik magukat a junius 14-iki egyezmény mellé.*

— Ami a miniszteri tárcákat illeti, nem jogos, hogy mi adjunk a demokratáknak, hanem a radikálisok. Mégis

mi a miniszteri tárcák számából nem csinálunk kérdést, fő, hogy a megegyezés ne legyen áldozat.

— Legsürgősebben el kell végezni az adótörvények kiegyenlitését, a halászati és a fegyverviselési törvényeket. Lehetetlenség, hogy *egyes helyeken, mint Likában, nem gazdasági, hanem hősiességi alapon intézik a fegyverviselés kérdését.* Szükség van arra, hogy a parasztmegvédhesse marháját. Szükség van a községi törvényre, amely nélkül nem lehet élni.

— Uzunovics bizalmatlanságnak tekinti, hogy határidőhöz kössük a törvények beterjesztését. Rendben van, de *a szünet előtt okvetlenül le kell tárgyalni ezeket.*

— Mi elfogadjuk Radonics álláspontját a napirendre való áttérés tekintetében, de az ankétbizottság működésére hat hónap sok. Elég négy hónap is és precizirozni kell, hogy a bizottság először a Pasics Rada-afférral fog foglalkozni.

— Pasics Ráda nem imaginárius személy. Ezek konkrét dolgok, ezektől meg kell tisztitani az országot.

— A miniszterek számából — mint mondottam — nem csinálunk kérdést, de

a radikálisok nem választhatják ki, hogy ki képviselje a mi klubunkat a kormányban. Ha Davidovics nem megy a kormányba, marad a status quo.

— A pázovai és a szombori gyülések után nem fogok többet gyüléseket tarta-

mi, aláirok irásbeli megállapodást, ha ugyet a másik oldalról is aláirnak.

Nem lehet Radics szájára szájkosarat tenni, ha azalatt másoknak szabad beszélni.

Radics ezután visszatért klubjába.

Tárgyalások a Davidovics-párttal

A demokrata klub hétfőn reggel nyolc órától tizenegyig tanácskozott. A tanácskozás után *Davidovics Ljuba megjelent Uzunovics miniszterelnöknél és informálta a demokraták követeléseiről.*

Mint beavatott helyről értesülünk, a demokrata párt nemcsak a jelenlegi kormány kereteinek kitöltését kivánja, hanem uj kormány alakitását és követeli, hogy minél előbb hozzák meg a korrupciós törvényt, az adók kiegyenlitését és hajtsák végre a költségvetés revizióját.

Davidovics ezután visszatért klubjába, ahol tovább tanácskoztak a miniszterelnök válaszáról, majd Kumanudi Koszta kereste fel Uzunovicsot és közölte vele a demokrata klub határozatát

A délutáni tanácskozások

A délután folyamán fontos politikai események történtek.

Nincsics külügyminiszter három órakor megjelent az udvarnál és referált Őfelségének a politikai helyzetről.

A miniszterelnökségen ezalatt *Pucelj* földmivelésügyi miniszter és Preca képviselő látogatást tettek Uzunovics miniszterelnöknél, akivel hosszasan tanácskoztak. A miniszterelnökségről távozó Pucelj az ujságiróknak a következőket mondotta:

— *Még nincs készen semmi*, de lehet, hogy holnap sem lesz. De az sincs kizárva, hogy még a mai nap lesz döntés.

Késő délután fél hatkor Kumanudi Koszta kereste fel kabinetjében *Uzunovics* miniszterelnököt és hat óráig tanácskozott vele. A tanácskozás után *Kumanudi* ujságiróknak kijelentette, hogy egy óra mulva a válság eldől.

— Ki fogunk adni — mondotta egy kommünikét, abból az urak meg fognak tudni mindent.

Alig távozott el Kumanudi a miniszterelnökségről, *Pucelj* és *Preca* ujból megjelentek Uzunovicsnál és nyolc óráig tanácskoztak vele.

Késő délután, mialatt a miniszterelnökségen megbeszélések folytak, Trifunovics Misa közoktatásügyi minisztert Őfelsége kihallgatáson fogadta. Az audiencia után *Trifunovics Kumanudihoz* hasonlóan nyilatkozott.

— *Egy óra mulva meg tudnak mindent* — mondotta. Többet nem volt hajlandó mondani.

A demokraták nem lépnek be a kormányba

A demokrata klubban és a Radics-párt klubhelyiségében a képviselők egész délután nagy érdeklődéssel várták a fontos politikai tanácskozások befejezését. Uzunovics miniszterelnök Puceljjel és Precával folytatott megbeszélés után este nyolc órakor telefonon felhivta a Davidovics-klubot és bejelentette, hogy *nem fogadja el a demokrata pártnak azt a követelését, hogy sürgősen terjesszenek be a parlament elé egy javaslatot a korrupció leküzdéséről, valamint adják át az eddig ismert korrupciós ügyeket a biróságnak*

A miniszterelnök levele a demokratákhoz

Uzunovics a telefonüzenet után a következő levelet intézte *Kumanudi* Kosztához:

— Feltételeiket, amelyekről sziveskedtek engem értesiteni, nem fogadhatjuk el. A második pontban foglalt követeléseikre vonatkozólag ugy tartjuk, hogy azt nem szükséges bevonni a koaliciós kormány megalakitásáról szóló tárgyalásokba, mert ezek olyan kérdésekre vonatkoznak, amelyeket letárgyalt a parlament *Davidovics* és társai, valamint *Grizogono* és társai interpellációja kapcsán és ez alkalommal mindegyik fél ki is fejtette álláspontját. Mellesleg megjegyzem, hogy a miniszterelnök nyilatkozata, valamint *Radonics* Jovánnak a napirendre való áttérésre vonatkozó inditványa és a miniszterelnök indokolása, amellyel ezt az inditványt elfogadta, világossá teszi, hogy *a kormány senkit sem fog kivonni a büntetőjogi felelősség alól, elfogad és alkalmaz minden törvényes eszközt a korrupció letörésére. A fentiekből nyilvánvaló, hogy semmi tényleges szükség nincs arra, hogy a kormányalakitási tárgyalásokban visszatérjünk ezekre a kérdésekre.* Ha már meglesz a kormány, amelyet együttesen alakitunk meg, ez majd akar és tud és kénytelen lesz számot vetni ugy a miniszterelnök nyilatkozatával, mint Kumanudinak, mint vezérinterpellánsnak a kijelentéseivel és követeléseivel, ha az önök politikai csoportja ebben a kormányban képviselve lesz. Megemlitjük azt is, hogy maga a demokrata párt e hó 14-én éppen az utján, aki a főszónok volt, kinyilatkoztatta, hogy elfogadja *Sibenik* Sztankó részéről javasolt napirendretérést, mint egy a házszabályokban előirt módot: hogy ankétbizottság vessen véget az interpellációkban felemlitett kérdéseknek és ennek eredményeképpen eljárást lehetne inditani az esetleges bünösök ellen és vizsgálatot az esetleg megvádolható miniszterek ellen. Azonban mindazok a dolgok, amelyeket ez az ankét eredményezne, nem lehetnek a kormányalakitásra vonatkozó megbeszélések tárgya.

A demokraták memoranduma

A demokrata párt hosszu memorandumban válaszolt *Uzunovics* levelére. A memorandum ismerteti a tárgyalások történetét, valamint a párt álláspontját a korrupció kérdésében. Megállapitja, hogy a demokrata párt nincs ellene az együttes munkának, de a megegyezést csak azon az alapon tartja lehetőnek, ha a kormány hajlandó a korrupció ellen erélyesen fellépni. Ennek a fellépésnek leghatásosabb eszközeiként a demokrata párt a következőket tartja:

1. Parlamenti ankétbizottság kiküldését, amely rövid idő alatt megvizsgálná a Davidovics interpellációjában emlitett kérdéseket.

2. A kormány inditson bünvádi eljárást és folytassa le a parlamentben az interpellációkról a vitát.

3. A kormány minél rövidebb idő alatt nyujtsa be a korrupció letöréséről szóló törvényjavaslatot.

A memorandum foglalkozik az ország gazdasági helyzetével, amelynek szanálását szintén üdvösnek tartja, éppugy, mint a budgettörvény revizióját s a többi fontos gazdasági kérdések rendezését.

Marad a radikális-Radics-párti koalíció

Preca Radics-párti képviselő este fél kilenc órakor ujból felkereste Uzunovics miniszterelnököt, akinek átnyujtotta a Radics-párt definitiv válaszát a miniszterelnök feltételeire. Uzunovics ezután az udvarhoz ment és kihallgatáson jelent meg Őfelségénél. Az udvartól este fél tiz órakor távozott el és ujságiróknak a következő kijelentést tette:

— Minden marad a régiben, fentartjuk a jelenlegi status quot, csupán annyi a változás, hogy Radics Pavle helyett dr. Sibenik lép a kormányba. Radics Pavle ma személyi okokból bejelentette lemondását, amit Őfelsége elfogadott és rögtön ukázt irt alá Sibenik kinevezéséről. Tárgyaltam a Davidovics-párttal és a Radics-párttal a koalició kiszélesitéséről, az akció sikerrel is járt volna, de erre most nincs szükség. A kormány érintkezésbe lép Trifkovics Márkó házelnökkel és a parlament folytatni fogja munkáját.

Szibenik, az uj agrárreformminiszter letette az esküt

Uzunovics a királyi palotából a kabinetjébe ment, ahol már várta dr. *Sibenik*. Rövid idő mulva megérkezett a miniszterelnökségre *Wagner* Károly beogradi katholikus plébános, aki kivette a hivatali esküt az uj minisztertől.

Sibenik a miniszterelnökségről távozván, ujságiróknak kijelentette, hogy kedden adhat csak részletes programmnyilatkozatot.

Az iskolapadtól a vádlottak padjáig

Pörének ujrafelvételét kéri egy rablógyilkos diák

Zagrebből jelentik: Az utóbbi évek egyik legnagyobb bünügyi szenzációja uj fejezethez érkezett.

Paskievics Hrvoje, aki 1924-ben meggyilkolt és kirabolt két csempészkereskedőt és tőlük háromszázezer koronát rabolt el, védője utján perujitási kérelmet nyujtott be az államügyészséghez. Paskievics Hrvojet, aki tettének elkövetése idején tizennyolc éves volt és hatodik gimnazista, tiz évi sulyos börtönre itéltek el s már három éve a mitrovicai fegyház lakója.

Dr. Tozsar Ivo ügyvéd, Paskievics védője hosszasan megindokolja védencének perujitás iránti kérelmét és igazolja, hogy az ügyben annak idején szerepelt több terhelő tanu most ismét jelentkezett és azt állitják, hogy módositani kivánják akkori vallomásukat, amelynek alapján a törvényszék itéletet mondott. Az ujrafelvétel ügyében a legközelebbi napokban dönt a törvényszék.

A horvát közvélemény nagy érdeklődéssel várja Paskievics ügyének esetleges ujabb tárgyalását. Paskievics ismert családból származó fiatalember, aki elitélésének idején az iskolából került a vádlottak padjára és pöre annak idején Zagreb legnagyobb szenzációja volt.

Összeült Karlovcin a görögkeleti szerb érseki tanács

Előkészületek az Athos-hegyi zsinatra — A római pápa biborossal képviselteti magát a pravoszláv püspöki zsinaton

Hétfőn reggel tiz órakor a szremszki-karlovcii pátriárkai palotában tanácskozásra jöttek össze a jugoszláviai nemegyesült görögkeleti szerb püspökök. Az érseki zsinaton a nyolcvanötéves *Dimitrije* beogradi pátriárka elnökölt. Az érseki tanácsot megelőzőleg a pátriárkai székesegyházban ünnepi hálaadó istentisztelet volt, amelyen a pátriárka és az összes püspökök résztvettek.

Az istentisztelet után a pátriárkai palota első emeletén levő hatalmas diszteremben megkezdődött a *rendkivüli* érseki tanácsülés.

Az asztalfőn *Dimitrije* pátriárka ül, tőle jobbra és balra az öt metropolita: *Petar*, a boszniai davrói, *Vaszilje*, a boszniai banjalukai és bihácsi, *Radonics* Hilárion vrsaci, dr. *Bozsics* Gavrilo Montenegró és a tengerpart és Varnava, szkopljei metropoliták. Ezek mellett a tizenhét megyés püspök, kor és rang szerint: az ősz *Nikolics* Miron pakráci püspök, aki Bogdanovics Lukian pátriárka tragikus halála után évekig pátriárkai adminisztrátor volt, továbbá dr. *Letics* György temesvári és velikiklindai, *Chirilo* dubrovniki és bocchei, dr. *Zubkovics* György budapesti, *Zeremski* Hiláriusz károlyvárosi, *Doszitelj* nisi, dr. *Velimirovics* Nikoláj ochridi, dr. *Csirics* Irinej bácsi és noviszadi, *Jefrem* zsicai és csacsaki, *Mihajlo* raskói és prizrendi, *Josif* bitolji, *Seratim* sztipi és sztrumicai, *Pantelisz* Daniló szibeniki és dalmát tengerparti, *Mihajlo* sabáci, *Mitrofán* branyicsevszki, dr. *Emilián* timoki és a legfiatalabb, pár hét előtt mosztári püspökké felszentelt dr. *Ilics* Jován Jordán püspök.

Az S. H. S. állam megalakulása óta *ez a hetedik* érseki tanács, az első hat rendes ülés volt, amelyeket az érseki tanács minden év októberében tart meg, ez a most összeült érseki tanács *rendkivüli ülésre* jött össze.

Vaszilje konstantinápolyi pátriárka a görögkeleti nem egyesült egyházak *rangidősb* pátriárkája tudvalevőleg pravoszláv pünkösdre, junius 20-ára a görögországi *Athos hegyre* tanácskozásra, ugynevezett *Vasiljenski koncil* hivta össze a világ összes pravoszláv pátriárkáit, érsekeit és püspökeit, hogy azon a világ minden tájékán levő görögkeleti nem egyesült egyházak főpapjai a világegyetem összes pravoszláv egyházait érdeklő kérdéseket megvitassák. Ezen a világegyetemi pravoszláv püspöki zsinaton lenne többek között az egész pravoszláv egyházat érintő *naptáregységesitési kérdés* is megvitatva. A naptáregyesités ügye már tovább el nem odázható és annak megvalósitását egyházi érveken kivül más fontos szempontok is sürgőssé teszik. Mindezideig a pravoszláv egyházak közül csak a görögkeleti *román* egyház vezette be az *egységes naptárrendszert*, amelynek azonban érthetetlen módon Romániában nagy és sullyal biró ellenzéke van, miért is a romániai görögkeleti egyház volt egyike azoknak, amely *Vaszilje* rangidősb pátriárkánál a vaseljenski koncil egybehivását *sürgette*.

Vaszilje konstantinápolyi pátriárka azonban már hat hónappal ezelőtt az Athos hegyre egybehivott tanácskozást *lemondta* és ahelyett ugyancsak az Athos hegyre csak egy *szükebbkörü konferenciát* hivott egybe, amelyhez a püspököket nem *egyénileg* hivják meg, hanem minden nem egyesült egyház 3—4 püspököt delegál.

Ecélból kellett *Dimitrije* beogradi patriarkának a hétfőre egybehivott püspöki érseki tanácsot *(archijereski sabort) rendkivüli tanácsülésre* Sremski-Karlovcira egybehivni, hogy az Athos hegyén megtartandó delegátusait kijelölje, az athosi konferencia napirendjét letárgyalja és ahhoz mérten instrukciókkal lássa el a delegált püspököket.

Érdekes és a szenzáció erejével hat a római katholikus és a nem egyesült görögkeleti egyházak egymáshoz való közeledése, amely abban a külsőségben is kifejezésre jut, hogy *a pápa rendkivüli követként egy biborost küld az athosi tanácskozásra*, aki ugyan nem fog a tanácskozásokban aktiv részt venni, de azokon jelen lesz és az ott szóbakerülő és a *katholikus egyházat érdeklő kérdésekről jelentést tesz a pápának.*

A szremszki-karlovcii érseki tanács az ősz óta felhalmozott sürgősebb folyó ügyeket is megvitatja.

Mayer József

KISEBBSÉGI ÉLET

Bethlen György gróf, az erdélyi magyar párt elnöke Kolozsváron a párt népgyülésén nagy beszédet mondott, melyben a paktum részleteiről is nyilatkozott. »A paktum alapján — mondotta — rendezettnek tekinthető azoknak a magyar volt ügyviselőknek ügye, akik annak idején erkölcsi okoknál fogva és régi esküjük alól magukat feloldottaknak még nem tekintve, nem tették le az esküt a román államra. Dacára annak, hogy az 1920. évben ugyancsak az Averescu-kormány felszólítására már esküttételre jelentkeztek és ennek következtében ügyük az állam részéről rendezendő lett volna, ez mai napig sem történt meg. Ők azok, akik az első és legsúlyosabb áldozatot hozták fajukért, méltányos volt tehát az, hogy pártunk ügyüket elsősorban karolja fel és ezzel bizonyítékát adja annak, hogy a magyarság tudja azt, hogy mivel tartozik nekik. Ezenkívül az egyezmény a következő alapelveket állapítja meg: minden román állampolgár önmaga jogosult nemzetiségét megállapítani, származására, vallására és foglalkozására való tekintet nélkül. Kiskorúakra nézve szülőik, vagy gyámjuk határoz. Minden szülő, vagy gyám szabadon választhatja meg gyermeke számára az iskolát és minden gyermek abba a nyilvánossági joggal biró iskolába vehető fel, melybe a szülő beíratni kívánja. Az iskolafenntartó állapítja meg az iskola tannyelvét. Azon kisebbségi polgárok, kik iskolát tartanak fenn, nem kényszeríthetők arra, hogy állami iskola építéséhez és fenntartásához hozzájáruljanak. Ehhez képest, azon községek, melyben a lakosság többsége felekezeti iskolát tart fenn, nem kötelezhetők állami iskola építésére.«

*

Az aradi képviselőtestület, legutóbbi ülésén szomoru incidens játszódott le, mely igazolja: mennyit ér a választási ígéret. Az ülésen Vostinar szocialista városatya románul elmondott beszédét magyarul is tolmácsolni akarta, ami ellen az egyik román tanácstag tiltakozott. Vostinar erre kitakadt:

— Nekem ne adjon utasításokat. Ha akarok, magyarul is beszélhetek.

Mihulin Miklós: Ne beszéljen magyarul! Tud románul...

Vostinar: A tanács megengedte, hogy magyarul is lehessen beszélni az üléseken.

Borneas (agresszíven): De nem Önnek!

Vostinar: Éppen csak velem akarnak mindig kivételt tenni?!

A vita azzal végződött, hogy dr. Rahn polgármester megvonta a szót a magyarul beszélő Vostinartól.

*

A prágai magyarság szombaton ünnepelte Farago Ödön magyar szinitársulatának Prágába érkezését. A magyar társulat sorozatos előadásokat fog tartani a cseh szlovák fővárosban. A prágai magyarság a magyar szinészeket nagy lelkesedéssel fogadta. A magyar ujságok hosszu közleményekben számolnak be az eseményről. A Prágai Magyar Hirlap többek között igy ir a magyar szinészek bevonulásáról:

— Prága kulturnépe már az első izben megmutatta, hogy megérti ezt az eseményt. De ma még nem jutottunk el odáig, hogy a tavaly kifejezett óhajt egészen idoszerűtlenné tette volna a megértés, amit a hivatalos köröktől vártunk. Az óhaj másodizben is ott él az ajkunkon: a tények erejének lássák be az arra illetékesek, hogy az itt virágzó magyar kulturának olyan joga van az élethez, az érvényesüléshez és a zavartalan boldoguláshoz ennek a köztársaságnak a határai között, mintha soha sem lett volna gyülölet, üldözés és emberi gonoszság a földön. Az emberi kulturának nincsenek határai s aki a kulturák fölött zsandároskodik, az a maga fejére hoz szégyent. Vajha a magyar kultura második prágai bevonulása azt eredményezné, hogy a müelvezet és a szórakozás simogató eszközeivel felnyitná a sokszor zord és megmerevült szemhéjakat, hogy végre meglássák az igazi való emberi igazságát és letörülnék a gondok ráncos barázdáit a magyar kultura munkásainak becsületes homlokáról.

Százmillió fontba került Angliának az egy hetes általános sztrájk

A munkások megegyeztek a munkaadókkal

Londonból jelentik: A fővárosban lassanként az általános sztrájk utolsó nyomai is eltünnek.

A munkások a legtöbb helyen megegyeztek a munkaadókkal,

akik valamennyi sztrájkolót visszavettek. A megegyezésben a munkások kötelesek voltak kijelenteni, hogy az általános sztrájk törvénytelen és a jövőben mielőtt sztrájkba lépnének, kötelesek tárgyalásokat kezdeni a munkaadókkal.

A bányaiparban a munkaadók nem vonták vissza a kizárásokat

és a bányamunkások tovább folytatják a bérharcot. A bányászok szakszervezete elhatározta, hogy elfogad minden pénzsegélyt,

elfogadja a szovjetunió szakszervezetei által küldött két és félmillió aranyrubelt is.

A kormány közzé ette, hogy a bányászsztrájk miatt *a kivételes intézkedéseket egyelőre nem vonja vissza.* A pénzügyminisztérium a hétfői napon megkezdte az általános sztrájk költségeinek összeirását. A Daily Mail szerint

az általános sztrájk közel százmillió fontba került a kormánynak.

A vasutak pontosan öt és félmillió font veszteséget szenvedtek elmaradt munkabérekben.

A magyarországi szocialisták bojkottálták a belügyminisztert

A magyar nemzetgyülés üléséről kivonultak a szociáldemokrata képviselők

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyülés mai ülésén a belügyi tárca költségvetésének tárgyalására került a sor. A tárgyalás során *Szabó* Imre szociáldemokrata képviselő a szociáldemokrata párt nevében deklarációt olvasott fel, amely szerint Rakovszky Iván belügyminiszter működésének szelleme a parlamentárizmus területét már régen elhagyta s a *szociáldemokrata párt nincs abban a helyzetben, hogy a belügyminiszter számára a parlamentárizmus lászatát megadja s ennélfogva a belügyi tárca költségvetésének tárgyalásában nem vesz részt.*

A deklaráció felsorolja azokat az okokat, amelyek a szocialista pártot a belügyminiszter bojkottálására rábirták:

A belügyminiszter kedvezményes részvényeket fogadott el, a frankhamisitási bünperben súlyosan kompromittálva van, az ellenzéki sajtóval szemben valósággal gyilkos politikát folytat. Minisztersége alatt *négy nagy lapot betiltott, 204 sajtóterméktől megvonta a postai szállitási jogot,* öt lapnak elkobozta a kelportázs jogát. A sajtó terén ma kevesebb a szabadság, mint a háboru és a forradalmak alatt volt. Az egyesülési és gyülekezési jogot önkényesen kezeli, az állampolgárságí jogot megsemmisitette. A közigazgatás nemcsak a nemzetgyülés egy pártjával, hanem az egész magyar néppel szemben ellenséges. A szociáldemokrata párt ezek alapján nem méltatja arra a belügyminisztert, hogy a tárcája költségvetésének megvitatásában résztvegyen.

A deklaráció felolvasása után a szocialisták kivonultak a teremből. A kormány párt pedig tüntetőleg éljenezni kezdte a belügyminisztert.

Zsarolás a Szrnao nevében

A becskereki Szrnao megtagadja a közösséget a zsaroló Iszufovics Markóval — Kraljev Mladen nyilatkozata

A Bácsmegyei Napló május 11-iki számában megirtuk, hogy *Petrovics* Mihailo mérnök, a becskereki vasuti műhely főnöke hatóság elleni erőszak és szándékos emberölés kisérlete miatt feljelentést tett *Iszufovics* Markó ellen, aki — hivatkozással arra, hogy ő a Szrnao akció-csapatának főnöke — bajonettel támadt a műhelyfőnökre és követelte, hogy *Kraljev* Mladent és több elbocsájtott munkást, akik a Szrnao tagjai, vegyen vissza a szolgálatba. A közleményre két nyilatkozatot küldtek be. Nyilatkozott a becskereki »*Szrpszka Nacionalna Omladina, Vojvoda Brana*« és nyilatkozott Kraljev Mladen is.

A Szrnao nyilatkozata a következőket állapitja meg:

— A becskereki »Szrnao« vezetősége soha és senkit sem jogositott fel, hogy nevében eljárjon az államvasuti műhely főnökénél és hozza ultimátumokat intézzen az elbocsátott munkások visszafogadása érdekében. Éppen ugy senki *sem jogositotta fel Iszufovics Markót, hogy az »akciona četa« nevében terrorizálja a műhely mérnökét, annál is inkább, mert Iszufovics Markó abban az időben, amikor ez történt, már nem is volt tagja az egyesületnek.* A becskereki »Szrnao« hazafias egyesület, amely *céljait csakis legális uton akarja elérni.* A becskereki államvasuti műhely elbocsátott alkalmazottai érdekében, akiknek tényleg nagy része tagja a Szrnaonak és amely elbocsájtás véleményünk szerint bosszu müve volt, a helybeli Szrnao vezetősége megtette Beogradban az illetékes fórumnál a kellő lépéseket, amelyek *eredményre is fognak vezetni.*

A Szrnao koncilláns nyilatkozatát annál készségesebben közöljük, mert hiszen az eredeti közleménynek már a czimében is leszögeztük, hogy a fenyegetődzés s a bajonetes támadás visszaélés a Szrnao nevével.

Kraljev Mladen terjedelmes nyilatkozatában közli, hogy nem ambicionálta a műhelyfőnökké való kinevezést, de ha ambicionálta volna, az tőle, mint fiatalembertől helyes és jogos lett volna. A nyilatkozó kétségbevonja, hogy *Filipovics* mérnököt figyelmeztető szavakkal küldték Becskerekre.

— Arra az állitásra, hogy szabálytalanságot, lopást és csalást követtem el — mondja Kraljev — az a válaszom, hogy alkalmat fogok az illető urnak szolgáltatni, hogy a biróságnál terjessze be bizonyitékait.

A továbbiakban megállapitja Kraljev, hogy más hat mérnök főnöke volt és egyik sem tapasztalt szabálytalanságot működésében, sőt mindegyik dicséröleg nyilatkozott felőle. *Gasics* osztályfőnök már többször tartott vizsgálatot Becskereken és mindig megnyugodott, hogy a feljelentések alaptalanok. Ez az oka, hogy *Gasics* a legutolsó feljelentésre nem reagált. A szabadjegyekre vonatkozólag *Kraljev* Mladen nyilatkozatában közli, hogy volt főnökétől, *Hlebnikov* mérnöktől kapta hivatalos nyugta ellenében a nyomtatványokat és felhatalmazásra állitotta ki azokat a hozzá beosztott munkásoknak. A nyilatkozat szerint valótlan, hogy Kraljev nem igazolta a magyar munkások tulóráját, ami pedig elbocsájtását illeti, az egy hónappal azután történt, hogy Mátics igazgató Becskereken járt, még pedig — Kraljev szerint — az elbocsájtás jogtalan volt, mert éppen betegszabadságon volt.

Erélyesen visszautasitja Kraljev az ellene beadott feljelentésnek azt az állitását, mintha ő Petrovics mérnök előtt a Szrnao határozatát hirdette volna ki. Mint müvezető kérte, hogy ne bocsássák el azokat, akik öt-hat éve dolgoznak a vasutnál, sőt a vasuti zenekarból elbocsájtott hat ember érdekében is intervenált, holott ezek magyarok és németek és nem tagjai a Szrnaónak.

Kraljev Mladen nyilatkozatát a következőképpen fejezi be:

— Ami *Iszufovics* Márkót illeti, csak az a válaszom, hogy *az illetőt éppen az én inditványomra függesztették fel az akciona cseta vezetésétől és kizárták az egyesületből* több mint egy hónapja a történtek előtt és igy semmi közöm az ő eljárásához, amit különben én magam is elitélek. Nem felel meg a valóságnak, hogy én mint munkás léptem be a műhelybe, mert szakember vagyok és maguk *Filipovics* és *Petrovics mérnökök is hozzám jöttek tanulni praktikusan dolgozni,* mikor mint fiatal mérnökök idelettek kiküldve. Ami a deszkákat illeti, hát ehhez az urak nem értenek, amit a biróságnál is be fogok bizonyitani.

A velikibecskereki államvasuti műhely és a Szrnao ügye oda került tehát, ahol annak helye van: *a birósághoz.* Elvégre egy államban, ahol *a törvények uralma van érvényben,* mindenki és minden társadalmi egyesület is, csak a törvény keretein belül szerezhet érvényt akaratának.

Máriagyüd helyett Militics

Szvetozár Miletics bácskai községet bucsujáró hellyé akarják megtenni

Pellegrinetti pápai nuncius szombori látogatása a vajdasági katholikusság legelőkelőbb tagjait vonzotta Szomborba. Minthogy ugy az egyházi, mint a világi előkelőségek Szomborban voltak, a legalkalmasabb időben és helyen került megbeszélésre a szvetozár-mileticsi gyógyfürdő épitésének terve.

Agatics Boldizsár szvetozár-mileticsi esperes-plébános régi terve, hogy a mileticsi kiváló gyógyhatásu sóstón modern fürdőt épittet. Az épitkezések már folyamatban is vannak. Közben az a gondolat is felmerült, hogy Szvetozár Miletics-et *országos jellegü bucsujáró hellyé* tegyék s kápolnát is épitsenek. A tervet Pellegrinetti pápai nuncius a legnagyobb érdeklődéssel fogadta s kilátásba helyezte annak támogatását.

A mileticsi bucsujáróhelyre azért van szükség, mert a vajdasági hivők évszázados tradicióból *Máriagyüdre járnak bucsura,* a hires bucsujáróhely azonban Magyarországon van, ahova a jugoszláviai zarándokok csak nagy nehézségek árán juthatnak el.

Ebben az évben, mint megirtuk, sikerült dr. *Petrovics* Milenkó bácskai főispán kezdeményezésére biztositani, hogy a jugoszláviai zarándokok utlevél nélkül jussanak át a határon. Ehhez azonban a főispán hathatós támogatása s a bácskai képviselők érdeklődése volt szükséges s nem bizonyos, hogy az engedélyt jövőre is meg lehet-e szerezni.

Emiatt kivánja a papság, hogy ha Szvetozár Mileticsből nem is lehet jugoszláv Lourdes, legalább jugoszláv Máriagyüd legyen.

A magyar párt

megkezdte agitációját

Csonoplyán tartották meg az első értekezletet

A jugoszláviai országos magyar párt a legutóbbi választások óta teljesen visszavonult, a szervezkedési akciót beszüntette, most azonban a párt több mint egy évi passzivitás után ismét a politikai élet szinterére lépett. Az aktiv munkát az országos párt vezetőségének utasitására a szombori pártszervezet kezdte meg, amely vasárnap értekezletet tartott a Szombor közelében fekvő Csonoplya községben.

Az értekezleten, amelyen nagyszámmal jelentek meg az érdeklődők, a párt vezetőség részéről dr. *Deák* Leó társelnök, dr. *Prokopy* Imre főtitkár, a szombori szervezet kiküldöttjeként pedig *Klemenci* Ernő vettek részt. A megjelenteket a csonoplyai magyarság nevében *Galac* István üdvözölte, aki beszédében felkérte őket, hogy az értekezlet résztvevői előtt ismertessék az általános politikai és gazdasági helyzetet.

Az üdvözlő beszéd elhangzása után dr. *Deák* Leó emelkedett szólásra. Elsősorban rámutatott arra, hogy a magyar pártnak vannak még önzetlen vezetői, akik kötelességüknek tartják felkeresni a vajdasági magyarságot, hogy összetartásra buzditsák. Felhivta a megjelenteket, hogy továbbra is támogassák a magyar pártot, mert a választások után kitünt, hogy azok sem kaptak sokkal többet, akik más pártra adták le szavazataikat, mint azok, akiket nem széditett meg igéret és fenyegetés. Prokopy Imre főtitkár azzal kezdte beszédét, hogy a magyar párt több mint egy évi kényszerü tétlenség után ismét megkezdi a szervezkedést. Nemcsak politikai, hanem kulturális és gazdasági téren is szervezkedni kell — mondotta. A vezetőségnek gondja lesz arra, hogy ezentul gazdasági és kulturális előadások sorozatával is oktassa a népet és előkészitse a jelenlegi sulyos gazdasági válságból kivezető ut megtalálására. A párt aktiv szereplése azonban csak ugy lehetséges, hogy ha *az országos pártok valamelyikével, még pedig a a kormányhatalmat kezében tartó országos párttal keres kontaktust.* Csak ugy lehetséges ez, hogy a magyar párt akciószabadságot kapjon. Akkor nem tekinthető senki megbizhatatlannak a magyar pártot, amely a jogrend és a gazdasági konszolidáció pártja.

Prokopy beszéde után az értekezlet a legnagyobb rendben véget ért.

Nincs szárazföld az Északi Sarkon

A Norge hetvenkét órát repült egyhuzamban

Newyorkból jelentik: A Norge hét mérföldnyire Nonetól, a Kigyó-folyó torkolatánál szállt le.

A léghajó üdvözlésére eszkimók és fehér emberek nagyobb csoportja verődött össze.

Larssen hadnagy, a Norge másodkapitánya elmondotta, hogy az

Északi Sarkon szárazföldet nem találtak.

A léghajó jelentékeny ideig vesztegelt a sark fölött, hogy tudományos megfigyeléseket tehessenek. Point Barow fölött a léghajón jégréteg képződött, mely később letört és *áttörte az egyik gáztartályt*, ugy hogy a Norge igen sulyos lett.

A léghajó utasai egyfolytában hetvenkét órát töltöttek a levegőben,

de valamennyien egészségesen érkeztek Noneba.

„Horvátok gyülekezzetek"

Az ügyészség izgatás miatt inditott eljárást a lap ellen
A törvényszék egy havi fogházra ítélte a cikk iróját
A Neven sajtópöre

A szubotical törvényszéken hétfőn *Pavlovics* István törvényszéki elnök büntetőtanácsa a Szuboticán megjelenő *Neven* cimü lap sajtóügyét tárgyalta.

Közvádra indult meg az eljárás, izgatás cimén, egy cikk miatt, amely a nevezett lap ez évi február 26-iki, 8-ik számában jelent meg. A cikk cime »Hrvati na okup«. Magyarul: »*Horvátok gyülekezzetek*«. A cikkben ki volt fejtve, hogy »bár az ország elnevezése: »Szerbek, horvátok és szlovének« királysága, ez csak a papiron van igy, a valóságban a szerbek a mindenhatók, a horvátok, szlovének és a többiek *csak másodrendü polgárok*«. Az államügyészség *a szerb nemzet elleni gyülölet szitását látta a cikkben* és ezen a cimen indult meg az eljárás. A lefolytatott vizsgálat során megállapitást nyert, hogy a cikket *Vukovics* József »*Djidó*« irta és igy őt vonta felelősségre a biróság.

A hétfői főtárgyaláson a közvádat *Csulinovics* Ferdó dr. államügyész képviselte, a védelmet *Katanec* Mihovil dr. látta el.

Az elnök kérdésére *Vukovics* József vádlott kijelenti, hogy a cikket ő irta és vállalja érte a felelősséget, de nem érzi magát bünösnek.

A vádlott kihallgatása után véget is ért a tárgyalás és a perbeszédekre került a sor.

Csulinovics Ferdó dr. államügyész kijelentette, hogy az ügyészség nem a cikk egyes kitételeit, hanem az egész cikket elejétől végig inkriminálta és a cikk tartalmából bizonyitja, hogy az a szerb nemzet elleni gyülölet keltésére alkalmas. Kéri a törvényszéket, hogy a vádlottat mondja ki bünösnek az ellene emelt vádban.

Katanec Mihovil dr. védő lendületes beszédben fejti ki, hogy az inkriminált cikk nem tartalmaz izgatást és az nem egyéb, mint a politikai viszonyok birálata, már pedig ehhez, akár igaza van a cikkirónak, akár nincs igaza, az alkotmány értelmében minden polgárnak feltétlen joga van. A vádlottak padján ülő *Vukovics* József »Djidó«-ról beszél ezután és vázolja annak hazafias érzéstől áthatott, önzetlen, önfeláldozó müködését. Felmentést kér.

A biróság hosszabb tanácskozás után meghozta az ítéletet, mely szerint *a vádlottat bünösnek mondotta ki a sajtó útján elkövetett izgatás vétségében* és ezért egy havi fogház fő- és 1000 dinár mellékbüntetésre itélte.

Ugy az ügyész, mint a védő felebbeztek az itélet ellen.

A vasárnapi szélvihar

gazdasági katasztrófát okozott

A vasárnapi szélvihar mindenfelé nagy károkat okozott a Vajdaságban s tüzeket, vizi szerencsétlenségeket is idézett elő, amelyeknek több helyen emberélet is áldozatul esett.

A szélvihar következtében okozott károkról hétfőn estig még csak szórványos és hiányos jelentések érkeztek, de igy is megállapitható, hogy a pusztitás sokkal tragikusabb méretü, mintsem azt első pillanatra gondolni lehetett. A szélvihar

a zsenge gabonavetésekben irtózatos pusztitást vitt véghez. A buza, rozs, árpatermést a földre döntötte, ugyhogy szakértő gazdák megállapitása szerint a termésnek majdnem fele pusztult el.

A vihar a szubotical határban okozta a legnagyobb károkat. Zobnatica, Csantavir és Topola környékén a vetések siralmas képet nyujtanak. A vihar azonban Bácska minden részén sulyos károkat okozott.

A jelentések szerint

a gyümölcsösök nagyrésze elpusztult. A virágzó fákról éppugy, mint a közel hetekben elvirágzottakról teljesen lesöpörte a termést. A gyümölcsösökben még a gabonánál is nagyobb károkat észleltek.

A tönkretett vetések pótlásáról május derekán már szó sem lehet és igy a gazdák a legsiralmasabb helyzetbe kerültek. A károk fölbecslését mindenütt bizottságok kezdték meg a hétfői nap folyamán és igy teljes képet csak ennek eredménye után lehet majd szerezni Bácska gazdasági katasztrófáiáról.

Lóverseny és orkán

A szubotical állomásról délután fél háromkor robogott ki a különvonat a lóversenytér felé. Utközben olyan felemelő érzés fogott el, mintha a saját különvonatomon ülnék. Mert a fütőkön és a masiniszton kivül egyetlen lélek sem utazott velem. Végigjártam az egész kocsisort, átkutattam minden zugát-zugát, még a mellékhelyiségekbe is bekukkantottam, de élőlény nem mutatkozott.

Talán rossz vonatba szálltam?

De ekkor már feltünedezett a mütrágyagyár komor épülettömbje, amely mögött a lóversenytér terül el és az orromat megcsapta a jólismert intenziv illat. Nem tudtam eldönteni, hogy mü-e, avagy természetes, mert a méhes is ott delelt, csak mint szubjektiv véleményt közlöm, hogy ezt az élethü büzt valószinüleg vegyi uton állitották elő, nem pedig a természet szeszélyes játéka. Az illat a helyiérdekü mütrágyagyártás penetráns diadala. De minek ide még koncentrált mütrágya büz, amikor annyi a ló?

Az idei első szubotical lóverseny az orkán jegyében zajlott le. Óriási szélvihar dühöngött és talán ez is egyik oka volt a gyér érdeklődésnek. A szél tombolt és a tribün recsegett-ropogott, azt az illuziót keltve, mintha a tulzsufolt publikum alatt nyöszörögne. Ásitottam és a tribün visszaásitott rám üres padsoraival, akár a tihanyi visszhang. A pénztáros már előre lobogtatta az érintetlen jegycsomót, hogy leszakitsa az elsőt és nem volt szivem bevallani, hogy nekem is szabadjegyem van. Inkább vásároltam egy állóhelyet, hogy reményt és mosolyt csaljak a pénztáros ajkaira. Ez volt az egyetlen csalás, amit a verseny alatt elkövettem. A közönséget minden megerőltető algebrai müvelet nélkül is össze tudtam számolni az ujjaimon. Na, azért nem maradtam teljesen egyedül. Egyébként a demokráciának egy megható és követendő példáját láttam. A versenytérre beengedték az összes potyázókat, a lelkes, de pénztelen ifjuságot, valamint berendeltek egy szakasz katonát is és igy, miután nagynehezen összeterelték a minimális turfistaszámot, megkezdődött a verseny.

Igazán, ha a szegény paripáknak ebből a tiszta bevételből kellene megélniök, hát elmehetnének Kukutyinba zabot hegyezni.

A lovak felsorakoztak a starthoz. Gyönyörü állatok. Bármelyik világversenyen megállanák a helyüket. De Szuboticán csak kétféle lovat beesülnek meg: az igáslovat és a konfisló földi metamorfózisát, a tormásvirslit.

A gazdák versenyében *Rufus* vitte el a pálmát. Én nem merek rá megeskündni, hogy csakugyan a Rufus nyargalt be elsőnek a célba, mert a vad szélben a szemem-szám zsufolásig megtelt porral és a kritikus pillanatban éppen a nagytakaritással voltam elfoglalva. De az iram szédületes és izgató volt. A *Felhő* nem vágtatott, hanem repült, uszott a levegőben, mit a felhő. Igy száguldottak a mesebeli táltosok.

Felhő vezet, de megbotlik. Érdekes, a lónak négy lába van, mégis botlik. A többi ló rohan tovább. Aszél viszi őket vagy ők csinálnak ekkora csuggot ezzel a bősz vágtatással?

A lovaknak nagy lelkük van, akár a primadonnáknak. A *Csillag* nevü versenyparipa hiubb állatt a filmcsillagoknál is. Én láttam, hogy a *Gyöngyharmatnak* milyen rosszul esett az üres ház és bár *a publikum egyemberként tombolt*, ő mégsem elégedett meg az ő tapsaimmal. Elhanyagoltnak érezte magát. Ki tudja, milyen csudás rekordot akart ma felállitani? És azt a ritka ihletett pillanatot megölte a közöny.

Szünet alatt a katonazenekar játszott. Tulharsogta még a vihar bömbölését is lelkierőt öntött a nézőkbe és lovakba egyaránt.

A tiszti gátverseny második fordulója olyan izgalmas volt, hogy *magamon kivül felorditottam:*

— Fogadjunk ezer dinárba, hogy a Soma jön be!

Ám nem akadt senki, aki tarthatta volna a fogadást. Csak fenn, a tribün északi sarkában kuksolt valami barna folt, amelyről távcső hiányában nem sikerült megállapitanom, hogy néző-e, avagy egy, a vihartól idesodort kémény. Miután nem fogadtam, csak természetes, hogy a Soma futott be elsőnek. Erre a marathoni futásra csak egy jelző van: klasszikus. Egy ilyen ló vágtatásában több élet és poézis lüktet, mint tizenkét lirai költőben. Ezt elhihetik nekem, mert én szakértő vagyok. Nem a lovakban, hanem a lirában. Ez a vágtatás a vers legutolérhetetlenebb titka: a ritmus és az erő, amit talán csak a muzsika tud ennyire szuggesztiven visszaadni.

Az utolsó futamnál *Ciprus* rámnézett méla szemeivel. Egy automobilnak sohase lehet ilyen értelmes tekintete, ha a Ford megfeszül, akkor se. Egy autó nem tud ilyen kecsesen ügetni, mint a *Cézár*. És az a halk, diszkrét nyerités egy rokokósóhaj az autó gusztustalan böfögése mellett. Az autó nem tud átugrani ilyen elegánsan a drótsövényen. És a ló nem robban fel. Nem, ezek nem lovak olyan sértő értelemben, ahogy mi az emberekre szoktuk mondani: »te ló!« Kulturlények mind.

Közben megeredt az eső és a publikum szétszéledt, illetve hazamentem. A különvonatom már ott dohogott a nyilt pályán, beszálltam az első kocsiba és intettem a masinisztának: »mehet!«

Tamás István

CIRKUSZ

Nézze Viola disztingváljunk...

— Ez a kötés a fejemen? — mondta szeld mosollyal kitünö barátom Ödön. A semmi megütöttem magam — hol ütöttem meg magam? azt kérded, kérlek szépen mondjuk a fürdöszobakályhába — vagy mondjuk az elöszobaajtóba — nem mindegy neked, kérlekalássan?

— Hát igen, kérlekalássan — igazad van, hogy neked ugyan mindegy, de talán nekem nem mindegy, hogy ugy teszek, mintha nem emlékeznék rá pontosan, hol ütöttem meg magam, pedig az ilyenre emlékezni szokott az ember általában. Nézd kérlek: disztingváljunk. Az ember néha emlékszik rá, hogy megütötte magát, néha nem emlékszik, de az is elöfordulhat kérlekalássan, hogy emlékszik, de nem szivesen emlékszik rá, vagy esetleg, engedelmet, nem szivesen beszél róla... Pardon engedelmet kérlekalássan, de szó sincs róla, nem akarlak megsérteni, tudom, hogy puszta jóindulatból kérdezted, engedelmet, de kérlek: disztingváljunk... en nem sértödöttségböl mondom, hogy nem szivesen beszélek róla, söt nagyon hálás vagyok, engedelmet, az érdeklödésért, hiszen tudom, hogy barátságból érdeklödöz, de engedelmet, lehetnek okaim...

— Hogy nem is érdekel, ha nekem kellemetlen... engedelmet, teljesen félreértettél.

— Nézd kérlek, disztingváljunk, egészem más az, ha az ember egy férfivel beszél és más az, ha egy növel beszél... Teljesen félreértettél, én igazán boldog vagyok, engedelmet, ha elmondhatom neked... és nekem egyáltalán nem kellemetlen — kérlek itéld meg magad... én csak nem akarlak untatni.

— Nem, nem engedelmet, szó sincs róla — nagyon kiváncsi vagyok véleményedre — hiszen te is családos ember vagy és nézd kérlek disztingváljunk. Két férfi megérti ezt kérlekalássan.

— Hát igen, kérlekalássan már láttam délben, mikor hazajöttem a hivatalból, hogy a feleségem rossz hangulatban van és alig felel, ahogy mondom — de egész szeliden, igy ahogy veled beszélek, mondom mi az fiam, mondom nyugodtan, nem felel, mondom, ha beszélek? Hát már ordit rám, kérlekalássan, mit feleljek? mondja ö, mert nekem talán olyan boldog életem van itten maga mellett, mondja ö, hogy még sokat felelgessek magának, mondja ö... Nézze Viola mondom én, de ilyen nyugodtan, mint ahogy veled beszélek... nézze Viola, disztingváljunk: — itt nem arról van szó, hogy kinek van boldog élete a másik mellett, mert felelni azért lehet, söt éppen azért kell felelni, hogy megtudjam, mi baja — és mit gondol, ha nekem rossz kedvem van, azért én is mindjárt magát teszem felelössé? — mire a feleségem egyre hangosabban, hogy még én merek beszélni rossz kedvröl hiszen a mult héten is tizenkettö után jöttem haza és hat inget is csináltattam magamnak... nézze, Viola, disztingváljunk, mondom én, mi köze az én kedvemnek a hat inghez? hiszen nekem attól lehetne rossz kedvem, ha volna okom rá... már erre megint ordit ... mit, magának van oka? — mondom, nézze, Viola, disztingváljunk, én nem azt mondtam, hogy van, csak azt, hogy lehetne — mire ö egyszerre magánkivül: »ugy és a Livia férje egyszerre három kombinét is vesz a Liviának és egy raketet, tegnap delután, ha tudni akarja!« — erre egészen elcsodálkoztam, de azért nyugodtan ültem és ilyen szeliden kérdeztem, ahogy most veled beszélek: — engedelmet, mondok, miért ne lehetne nekem attól rossz kedvem, vagy jó kedvem, hogy a Livia férje hány kombinét vesz a feleségének? — de, már erre vérvörös volt a haragtól és már sirni kezdett — szóval azt mondja, magának mindegy, hogy én hogy érzem magam, hogy nekem mi okoz örömet, hogy én sirok-e egész éjszaka, vagy nem sirok — az magának mindegy, az magának smafu, az magának levegö — pfuj! — hogy én örült! én örült!... hogy én ezt nem tudtam elöre!... pedig mondták nekem magáról... »Nézze, Viola, mondom csittitva... Nézze, Viola az istenért, disztingváljunk, én nem azt mondtam, hogy nekem mindegy, én csak azt mondtam, hogy a Livia férje végre is nem tartozik rám... de már ezt nem is fejezhettem be, mert már forogtak a szemei és csak rikácsolt »egy szóval nem hajlandó megvenni?-« — mire én, aki nemis tudtam hirtelenjében, miröl van szó, de azért uralkodtam magamon és szeliden, ahogy veled beszélek, mondom: Nézze, Viola, disztingváljunk — itt nem arról van szó, hogy megveszem, vagy nem veszem meg... de már ezt nem is fejezhettem be, mert már repült a fejemnek a tányér, kérlekalássan és én még félrekaptam a fejem és erélyesen, emelt hangon rászóltam, nézze Viola, disztingváljunk... de hiába, már repült a más.k tányér is, engedelmet, ez már kupán talált — pedig esküszöm neked, nem azt akartam mondani neki, hogy én nem veszem meg, söt esetleg arról is hajlandó lettem volna beszélni, hogy esetleg megveszem, bár nem is tudtam, mit kellene megvenni — én csak annyit akartam mondani neki, hogy disztingváljunk.

Résztvevöen és rosszalóan ráztam a fejem és sietve elmentem, mert attól féltem hogy én is hozzávágok valamit kitünö Ödön barátomhoz, ha még egyszer azt mondja, hogy disztingváljunk.

Karinthy Frigyes

Mikes és Zadravetz izgalmas szembesitése a frankpör hétfői főtárgyalásán

A püspökök a szembesités után is fentartották ellentétes vallomásukat Windischgrätz határozottan kijelentette Sigraynak, hogy Bethlen tudott a frankhamisitásról — Bónis Arkangyal pátert felmentették a tanuzási kötelezettség alól

Kedden Bethlen István miniszterelnököt hallgatják ki

Budapestről jelentik: A frank-pör hétfői tárgyalásának megnyitása után *Törcky* elnök elrendelte, hogy törvényszéki orvosszakértö vizsgálja meg a Rókus-kórházban fekvö *Hir* Györgyöt, hogy ki lehet-e hallgatni, majd felolvasta *Windischgrätz Lajos herceg feleségének levelét, amelyben a hercegné közli, hogy férje ügyében nem hajlandó vallomást tenni.*

Bónis Arkangyal páter kihallgatása következik ezután. Bónis páter arra való hivatkozással, hogy vallomásából reá mérhetetlen erkölcsi kár származnék, kéri, hogy mentsék fel a vallomási kötelezettség alól. Indokolásul azt hozza fel, hogy néhány nappal ezelött *Zadravetz* azzal vádolta meg, hogy neki még csuhája sincsen és minthogy Zadravetz neki egyházi föhatósága és birája, nagy károk származhatnának rá nézve, ha vallomást tenne.

A biróság Bónis páter kihallgatását mellözte.

Sigray Antal gróf tesz ezután vallomást.

— Szilvesztorkor Windischgrätznél estély volt — kezdi vallomását Sigray. — Elözö nap az ujságban olvastam, hogy Kovács Gáspárt letartóztatták. Kérdeztem Windischgrätzet, hogy nem lehet-e neki valami baja.

— Nem — válaszolta a herceg — mert a kormány is benne van és a szervezetek is.

— Bethlen is benne van? — kérdeztem. »Bethlen tud a dologról, de öszintén megvallva ki kell jelentenem, hogy mindig ellene volt« — válaszolta nekem Windischgrätz. Hát Vass benne volt? »Nem is tudott róla«. Hát Klebelsberg? »Ö sem«. Hát Rakovszky?

Rakovszky Iván benne van az ügyben, felelte Windischgrätz.

Az elnök ezután megkérdezi Windischgrätzet, van-e valami megjegyzése Sigray vallomására. Windischgrätz emelt hangon válaszol:

— Sigray Antal gróf legjobb barátom, a legvitézebben harcolt Nyugatmagyarországon, legnagyobb részt neki köszönhetö, hogy Sopron ma Magyarországé. Én is azon az elvi állásponton vagyok, hogy a biróság elött hazudni becstelenség. Ezért én

a felelösségem teljes tudatában kijelentem, hogy Sigray vallomására nem nyilatkozom.

Az ügyész kérdésére Sigray kijelenti, hogy szószerint emlékszik Windischgrätz szavaira, majd az elnök konstatálja, hogy a tanu a nyomozás során is szószerint adta elö a dolgokat. A biróság Sigrayt vallomására megesketi.

Mikes püspök és Pallavicini kihallgatása

Jankovich Bésán Endre gróf a következö tanu, elmondja a Mikes János püspök lakásán lefolytatott beszélgetést, amikor Vass József népjóléti miniszter Sigray kérdésére azt mondta, hogy Bethlen genfi utja elött értesült a frankhamisitásról és rögtön felszólította Prónayt, hogy utasitsa Nádossyt, hogy a dolgot figyelje.

A következö tanu Mikes János püspök volt, aki a lakásán lefolytatott beszélgetést Jankovicshoz hasonlóan mondotta el, majd elbeszélte látogatását Zadravetz István tábori püspöknél.

— Kérdeztem Zadravetztöl, nem lesz-e valami baja. Nem lesz baj, válaszolta Zadravetz, hiszen István gazda is tudott a dologról.

Ugy emlékszem, hogy Zadravetz nem mint a saját tapasztalatát mondotta ezt, hanem mint aki másoktól értesült.

Sztrache föügyész ellenzi a tanu megesketését, mert vallomása ellenkezik Zadravetz püspök vallomásával és elöbb az ellentéteket kell tisztázni. A biróság ilyen értelemben határoz.

Pallavicini György örgrófot hallgatják ki, aki kijelenti, hogy közvetlen tudomása nincsen semmiröl, de már 1921-ben és 1922-ben, amikor a szokolhamisitás történt és Windischgrätz beszélt neki a dologról, ö Windischgrätzet figyelmeztette, hogy ne avatkozzon bele. A herceg ekkor azt mondta:

Nem kell félni, mert a kormány tud a dologról.

A frankügyröl még nem volt szó.

Pallavicini ismerteti a Friedrich-vacsorán történteket. A szalvusz konduktuszról ott nem beszéltek, csak késöbb hallott róla. Arról, hogy a kormány tudott a frankhamisitásról, több jelenségböl következtette. Igy például

ugyanazok, akik a szokolhamisitásban voltak, benne voltak a frankhamisitásban is. A frankhamisitás résztvevöi ugyanazon titkos társaságnak voltak a tagjai, amelyben a miniszterelnök is benne volt.

— Én sohasem állitottam — mondja Pallavicini — hogy a kormány a frankhamisitás keresztülvitelében vétkes, csak azt, hogy a megelözö dologról tudott.

A Mikes püspöknél történt találkozásról tesz ezután vallomást Pallavicini. Szerinte Vass miniszter azt mondta, hogy Bethlen Prónayval azt üzente, hogy genfi utja alatt ne merjenek zavart és bolondságot csinálni.

— Én azt gondoltam — mondja Pallavicini — hogy ha Bethlen elöször hallott volna a dologról, nem mert volna elmenni Genfbe, mielött rendet nem csinál.

— Ezenkivül Hir György azt mondotta nekem, hogy

1923. augusztus végén Bethlennel mindent megbeszéltek. Ö volt az összekötö kapocs Windischgrätz és Bethlen között.

A védök a titkos társaságokra vonatkozólag intéznek kérdéseket Pallavicinihez, aki kijelenti, hogy Nádossy és Bethlen ugyanahhoz a titkos társasághoz tartoztak. Nádossy ekkor hirtelen felugrik és ingerülten azt mondja:

— *Én soha semmiféle titkos társaságnak nem voltam tagja.*

Az elnök megkérdezi Windischgrätzet, hogy mi megjegyzni valója van Pallavicini vallomására. Windischgrätz feláll és az egész termet betöltö hangon, szinte patetikusan válaszol:

— Pallavicini György, aki jó barátom volt, tett itt olyan kijelentéseket, amelyeknek célja olyan nyilatkozatokat kicsikarni, amelyeket én egészen más helyzetben mondottam. Itt nem fontos, hogy a kormány megbukik-e vagy megmarad. Nem fontos, hogy Windischgrätzet vagy Kovács Gáspárt felmentik-e, itt csak az a fontos, hogy az a gondolat, amely a magyar nemzet legszebb kincse, megmaradjon. Nem féltem a cseh börtönöktöl, nem félek egypár évtöl, nem félek a magyar börtönöktöl sem, csak az a fontos, hogy mindig legyenek olyanok, akik ilyen akciókat folytatnak és ha börtönnel végzödnek is, mindig legyenek mások, akik pótolják a bebörtönözötteket.

Pallavicini megesketéséröl a biróság késöbb határoz.

Zadravetz és Mikes püspök szembesitése

A főtárgyalás egyik legizgalmasabb jelenete következik: *Mikes* püspök és *Zadravetz* püspök szembesitése. Amikor Zadravetzet szólitja az elnök és megkérdezi töle, mi a véleménye Mikes püspök vallomásáról, Zadravetz igy válaszol:

— Most is azt mondom, amit szombaton mondottam. Én nem tettem olyan nyilatkozatot, hogy Bethlen István tud a dologról, a frankhamisitásról és palástját adta oda, hogy alatta mi dolgozhassunk. Én ezt soha nem mondtam és nem mondhattam. Az István gazda kifejezést megtettem, de az utána következöket nem mondtam és nem mondhattam.

Az elnök ezuttán Mikes püspöktöl kérdezi, hogy fentartja-e vallomását. A püspöknek láthatóan kellemetlen a helyzet, hogy föpap társával került ilyen határozott ellentétbe, mindamellett *nyugodtan és megfontoltan mondja:*

— Fentartom, amit mondottam.

Az elnök: Forduljon szembe a püspök ur a püspök urral!

A két föpap szembefordul, alig egy lépés távolság van közöttük, a teremben halotti csend, mindenki feszülten várja a fejleményeket.

Mikes: Igen, mondotta, hogy István gazda tud a dologról.

Zadravetz fejét felszegzi, kihuzza magát és Mikes Jánoshoz a következőket mondja:

— *Mint saját tapasztalatomat mondtam?*

— Nem mint saját tapasztalatát.

Az elnök (Zadravetzhez): *A püspök ur ezek után is fentartja, hogy nem mondotta, hogy István gazda tud a dologról?*

Zadravetz erőltetett nyugalommal válaszol: *Fentartom!*

Vass József kihallgatása

Vass József népjóléti minisztert hallgatják ki. Vass elmondja, hogy januárban értesült arról, hogy Bethlen gróf genfi utazása előtt tudta meg, hogy frankhamisitásra készülnek. Bethlen ekkor elküldte Prónay államtitkárt Nádossyhoz, hogy okvetlenül akadályozza meg, ha hamis pénzt akarnak forgalomba hozni. Bethlen erre bizonyos megnyugvással távozott.

Jankovich-Bésán Endre és Mikes püspök megerősitik Vass József vallomását, majd Pallavicinit kérdezi meg az elnök.

Pallavicini: Vass József őexcellenciája vallomása megfelel a tényeknek, közöttünk csak szavakban van eltérés.

Az elnök: Éles ellentét van a két vallomás között, mert az egyik lényeg az, hogy akadályozzák meg a dolgot, a másik az, hogy hogy csinálják tovább. Melyik az igaz?

Pallavicini: Igy szembeállitva nem tudok felelni. Megakadályozás kifejezés nem fordult elő.

A biróság ezután visszavonul, hogy határozzon Vass József és Pallavicini megesketése felett és rövid tanácskozás után elrendeli Vass megesketését. Pallavicini megesketését mellőzik, azzal az indokolással, hogy vallomása ingadozó volt.

Vass József esküttétele után a hétfői tárgyalás véget ért.

Kedden gróf Bethlen István kihallgatására kerül sor.

A dalmáciai községi választások

A radikálisok és a föderalisták sulyos veresége

Zagrebből jelentik: A dalmáciai községi választások eredményei még a hétfői nap folyamán sem érkeztek meg valamennyi helységből, a fontos eredmények azonban már ismeretesek, ugy hogy ezekből következtetni lehet a pártok számarányára.

Az eredmény szerint *Splitben* a munkásblok tiz, polgári blok tiz, horvát föderalisták nyolc, Pribicsevicsék öt, Radics-párt hét és klerikálisok egy mandátumot nyertek. *Sibenikben* a Radics-párt husz, klerikálisok hét, radikálisok, demokraták és a föderalista blok tizenhét mandátumot kaptak. *Dubrovnikban* a Radics-párt tizenhét, munkásblok kettő, Davidovicsék három, radikálisok hét, Pribicsevics-párt egy, a horvát lista három mandátumot kapott. *Kotorban* a Radics-párt hét, a független horvát-blok három, a munkásblok egy és a radikálisok hat mandátumot kaptak. *Kastel Lukicson* a Radics-párt tizenhárom, az egyesült demokrata és radikális lista négy mandátumot nyert. *Gormizán* a munkás- és parasztblok kilenc, a Radics-párt kettő, az összes többi pártok egyesült blokja négy mandátumot szerzett. *Ormison* a Radics-párt tizenkilenc, radikális párt kettő, klerikálisok három mandátumot kaptak. *Salin* a Radics-párt tizennégy, a radikálisok három mandátumot. *Visin* a munkáspárt kettő, a radikálisok és Radicsék közös listája tizenhat, polgári blok kettő, demokraták egy és Radics-párti disszidensek négy mandátumot kaptak.

Politikai körökben érdekesnek tartják a visi eredményt, amennyiben Dalmáciában ez az egyedüli hely, ahol a radikálisok és a Radics-párt közös listával vettek részt a választáson. *Makarskában* Pribicsevicsék öt, a Radics-párt három, radikálisok kilenc mandátumot nyertek. *Zanjimán* a Radics-párt tizenhárom, az összes többi pártok közös listája négy mandátumot kapott. *Biogradban* Pribicsevicsék hat, a Radics-párt tizenkilenc mandátumot, *Prekon* a Radics-párt tizenkilenc, a radikálisok kettő, Pribicsevicsék egy, a klerikálisok három mandátumot kaptak. *Benkován* a Pribicsevics-párt négy, a radikálisok tizenöt, a Radics-párt tizenhárom, a földmüves párt egy mandátumot kapott. *Gistanjen* Pribicsevicsék tizenhat, a radikálisok tizenhét mandátumot. *Obrovácon* a radikálisok huszonhárom, a klerikálisok egy, a Radics-párt kilenc mandátumot, *Kradinban* a Radics-párt tiz, Pribicsevicsék három, a radikálisok tiz mandátumot nyertek.

A dalmáciai községi választások eredményei minden bizonysággal arra engednek következtetni, hogy a Pribicsevics-párt a radikális párt hátrányára az egész vonalon fölénybe került. Ezzel szemben feltünően érdekes, hogy a horvát föderalistáknak sehol sem sikerült legyürniök a Radics-pártot, pedig föderalista körökben határozottan számitottak a győzelemre.

„Nem távolitottak el . . .“

Lalosevics Jócó elmondja a radikális klubban lefolyt incidenst

Beogradi tudósitás alapján a Bácsmegyei Napló vasárnapi száma irt arról, hogy dr. Lalosevics Jócó bácskai képviselőnek a radikális klubban incidense támadt a délszerbiai radikális képviselőkkel. A közleményre vonatkozólag dr. Lalosevics Jócó képviselő a következőket közli:

— Május 15-én elmentem a radikális klubba, ahol egy levél megirásához fogtam. Eközben *Dragovics Selimics és több más képviselőtársam élénk szemrehányást tett*, mert előző nap a szavazás elől eltávoztam.

— Erre én azt feleltem, hogy a radikális klub semmi irányban nem hozott határozatot s igy szabadon, tetszésem szerint járhattam el. A vita ezzel befejezést is nyert s én folytattam megkezdett munkámat. A *levélirás befejezése* után nyugodtan távoztam a klubból, szivélyesen üdvözölve társaimat. *Senki engem a kisujjával sem bántott* s én mentelmi jogom megsértése miatt semmiféle lépést nem tettem, mert erre nem is volt szükség.

Eddig szól Lalosevics nyilatkozata. A képviselő különben belépett Jovanovics Ljuba pártjába.

Meghalt VI. Mehmed

Szivszélhüdés érte a számüzött török exszultánt

Párisból jelentik: Mehmed volt török szultán hétfőn San-Remóban szivszélhüdésben hirtelen meghalt.

Mehmed VI. Mehmed néven 1918 julius 3-ikán követte fivérét a trónon. Négy évvel később, amikor az angorai nemzetgyülés 1922-ben kikiáltotta a köztársaságot, számüzték Törökországból. Mehmed Franciaországban, San-Remóban telepedett le, ahol néhány hivével elvonult, csöndes életet folytatott.

Az exszultán holttestét az angorai kormány engedélyével Törökországba szállitják és ott fogják eltemetni.

Szervezkedik a lengyel ellenforradalom

Csapatok indultak Pilsudszkyék ellen
A radikálisok a szejm feloszlatását követelik

Varsóból jelentik: Az uj kormány hétfőn délben Rataj köztársasági elnökhelyettes kezébe letette az esküt.

A kabinet tagjai kivétel nélkül szakemberek.

A radikális baloldali pártok attól tartanak, hogy a szejmben nem tudnak többséget szerezni és ezért azt követelik, hogy

oszlassák fel a szejmet és irják ki a választásokat.

A kormány azonban nagy zavarban van, mert a szejm csak saját magát oszlathatja föl, Pilsudszky és Rataj pedig nem hajlandó alkotmányellenes lépésre.

Az első minisztertanács megszüntette a hadiállapotot,

a posta- és távirda-forgalmat szabaddá tette.

A varsói uccai harcok áldozatait hétfőn katonai pompával temették el.

Az áldozatok száma kétszáznyolcvan és közel ezer sulyos sebesült.

A kormány *országos gyászt rendelt el.* A szinházak és mozik három napig nem játszanak.

Mint Bécsből jelentik, Lengyelországban még mindig nem tisztázódott teljesen a helyzet, azonban a legtöbb helyen mégis az uj rendszerhez csatlakoztak. Nagyobb ellenállást Pózenben és környékén fejtenek ki, ahol az ellenforradalom táborozik.

Berlini jelentés szerint Haller József tábornok *hét ezreddel indult el Pilsudszky csapatai ellen. Osztjevszki* volt miniszter Pózenbe érkezett, ahol személyesen vezeti az ellenállást és a jobboldaliak szervezkedését. A lengyel nemzetgyülés elnöke Osztjevszkihez utazott, hogy őt az ország érdekében ellenállási terveiről lebeszélje.

A bécsi lengyel követség hétfőn délután értesitést kapott Varsóból, amelyben a helyzetre vonatkozólag megnyugtató hireket kapott. Ezek a hirek teljesen ellentmondanak a berlini jelentésnek.

Megállapitható, hogy a lengyelországi helyzet még mindig meglepetéseket tartogat, ugy hogy az eddigi jelentésekből nem lehet a helyzetre következtetni.

A későbbi krakkói jelentések megerősitik azokat a hireket, amelyek szerint a vidéki városokban még nem állt helyre a nyugalom. A katonai ellenállás főfészke Pózen és Felsőszilézia. Pózenben *a jobboldaliak csonka parlamentet alakitottak.* Ez a parlament tiltakozni fog a varsói elnökválasztás ellen.

Varsói jelentés szerint *a letartóztatott Vitos miniszterelnököt szabadlábra helyezték*, ugyszintén szabadonbocsájtottak több internált tábornokot is.

Aszombori karmeliták

háromnapos ünnepsége véget ért

A pápai nuncius visszautazott Beogradba

Szomborból jelentik: A szombori karmelita rendház templomában a lisieuxi szent Teréz tiszteletére rendezett szenttéavatási ünnepségek hétfőn befejeződtek.

A hétfői nap folyamán délelőtt tiz órakor Rodics Rafael beogradi érsek ünnepélyes fogadtatása volt a templom főbejáratánál. Pontifikális nagy mise. Délután 3 órakor bunyevác szent beszéd: Hegedüs Benjamin szuboticai plébános. Litánia. 6 órakor magyar szentbeszéd: Evetovics Péter pápai kamarás, zsedniki plébános. Litánia. Te Deum. Az ünnepélyes nagymiséken és a litániákon a szombori leány Mária-kongregáció kiegészitett énekkara szerepelt T. Patricia nővér vezetése mellett.

Az ünnepség programja után *Pellegrinetti* a vasutállomásra hajtatott, ahová a megyei és városi hatóságok és testületek képviselői kisérték el. A pápai nuncius nagy megelégedését fejezte ki a látottak felett, majd szivélyes bucsu után hat órakor visszautazott Beogradba.

A noviszádi rendőrség mozgalmas napja

Amikor az öreg ember nősülni akar — Veszedelmes zsebtolvajt fogtak — Tolvaj lakótárs — Hűtlen cseléd — Drága mulatság

Horvatics Antal petrovaradini hatvan éves lakos megbizta *Gombár* Antal nevű ismerősét, hogy szerezzen számára feleséget. Gombár hozott is egy menyasszonyjelöltet *Husz*ág Mariska személyében, de a leány nem akart Horvatics felesége lenni, hanem maga helyett egy barátnőjét hozta el, akinek ezideig csak a keresztneve ismeretes. Juliskának hivták a vállalkozó szellemü menyasszonyt, aki még aznap össze is állt az öreg vőlegényjelölttel. A boldog nász nem tartott sokáig. Másnap eltünt az uj asszony s vele együtt eltünt Horvatics 2000 dinárja is.

Horvatics feljelentette az esetet a noviszadi rendőrségnek, amely nyomozást inditott az ügyben. Horvatics a szereplők egyikének nevét sem tudta és ez megnehezitette a rendőrség munkáját.

A véletlen az ügy tisztázását elősegitette. *Ecimovics* Dániel dobrovoljác vasárnap Beogradból Noviszadra utazott. A beogradi pályaudvaron egy ismeretlen leány megszólitotta, nagy bőbeszédüséggel elmondotta, hogy Noviszadon háza van, de Beogradban elfogyott a pénze és utiköltség czimén száz dinárt kért és kapott.

Noviszadon a leány elvitte a dobrovoljácot a Safarikova-uccába, ahol az egyik házra rámondta, hogy ez az övé és csak besiet, hogy pénzt hozzon, mert tartozását ki akarja egyenliteni. Megkérte a dobrovoljácot, hogy várjon reá a kapu előtt.

Amikor már a várakozásból három óra eltelt, Ecimovics bement a házba, de ott kiderült, hogy az egy *átjáró ház* és a leány sohasem lakott ott, mire a becsapott dobrovoljác feljelentette a leányt, akit a rendőrség kinyomozott és előállitott. Ekkor kiderült, hogy ez a leány azonos Husz*ág* Mariskával, aki Horvatics menyasszonyának volt szánva, de aki maga helyett a Juliskát — akinek családi nevét ő sem akarja tudni — szállitotta a rövidlejáratu házassághoz.

A rendőrség folytatja a nyomozást.

*

A rendőrség pár nap előtt letartóztatta *Markovics* Marko bjelinai foglalkozásnélküli egyént, akit Noviszadon csavargáson ért. Vasárnap jött meg a bjelinai rendőrség értesitése, hogy Markovics veszedelmes zsebtolvaj, akit nemrég nyolc havi fegyházra itéltek, de ezt még nem ülte le.

Király Antal munkás feljelentette Fritsch Manó vrsaci munkanélküli betüszedőt, aki lakótársa volt, hogy 2500 dinár értékü ruhanemüt lopott tőle és megszökött. A rendőrség körözteti.

*

Lichtenberg Zsigmond kereskedő feljelentésére a rendőrség letartóztatta Brezina Anna cselédleányt, aki munkaadójától igen sok ruhanemüt és más értéktárgyat lopott. Lakásan is házkutatást tartottak, amelynél nagymennyiségü finom női fehérnemü, értékes könyv került elő. A cselédleány, aki egy izben lopás miatt már el volt itélve, nem tud számot adni, hol szerezte ezeket.

*

A rendőrségen feljelentést tett Király József sztaribecseji fizetőpincér, hogy vasárnap éjjel a Szlavnics-féle vendéglőben két pincérrel mulatott, akik mellé két ismeretlen pincérleány is telepedett. A mulatságnak reggelre az lett a vége, hogy Király Józsefnek 2000 dinár készpénze eltünt. Még ittasan ment be a rendőrségre, ahol lármázva követelte a pénzét, mire a duhajkodó károsultat őrizetbe vették. A tolvajokat egyelőre nem találják.

Pardon!

Tévedésből letartóztatták Bratianu volt román miniszterelnököt

Bukarestből jelentik: Kellemetlen eset történt *Bratianu* Jonel volt miniszterelnökkel, a liberálispárt vezérével. Bratianu Flóricából autón Bukarestbe akart utazni, hogy résztvegyen a liberális párt konferenciáján. Az országuton a *csendőrök feltartóztatták az autót és igazolásra szólitották fel a volt miniszterelnököt.*

— *Bratianu Jonel volt miniszterelnök vagyok* — mondotta a csendőrtisztnek a pártvezér.

— *Azt mindenki mondhatja. Igazolja magát* — válaszolt türelmetlenül a csendőrtiszt.

Mivel Bratianunál nem volt semmi igazoló okmány, a csendőrök *letartóztatták és bekisérték a legközelebbi csendőrőrsre.* A parancsnok, aki történetesen ismerte a volt miniszterelnököt, halára rémült, amikor szuronyok közt elébe vezették az előkelő foglyot.

— Bocsánat kegyelmes uram — rebegte a csendőrszázados — itt *kellemetlen tévedés történt.*

Bratianu azonban nem vette szivére a dolgot, udvariasan elköszönt a csendőröktől és autón most már zavartalanul folytatta utját Bukarest felé.

Álarcos rablók

a becskereki törvényszék épületében

Eszméletlen állapotban találták a hivatalszolga feleségét a törvényszéki épület folyosóján

Becskerekről jelentik: Fantasztikus büntény kinyomozása foglalkoztatja a becskereki rendőrséget. Hétfőn reggel ugyanis a törvényszékről azt a jelentést kapta a rendőrfőkapitányság, hogy

vasárnap éjjel álarcos rablók ki akarták fosztani a törvényszék házi pénztárát.

A rendőrség a jelentés után nyomban kiszállt a törvényszék épületébe a nyomozás megindítása céljából. A helyszinen közölték a rendőrséggel, hogy *Bibin* Tósa törvényszéki hivatalszolga feleségét hétfőn reggel a törvényszéki épület második emeleti folyosóján *eszméletlen állapotban találták.* Az asszonyt nyomban bevitték a legközelebbi irodahelyiségbe, ahol eszméletre térítették. Bibin Tósáné ekkor elmondta, hogy hajnali három órakor lámpával a kezében az épület második emeleti folyosóján akart keresztülmenni Bozsin Milán törvényszéki irodaigazgató lakására, ahol nagymosást akart tartani. Amint gyanutlanul haladt a folyosón,

az egyik ajtóból hirtelen eléje ugrott egy férfi, aki a fején fekete álarcot viselt, mögötte pedig még két másik álarcos férfi tünt fel.

Az álarcos férfiak egyike *revolvert rántott elő és ráklabált:*

— **Állj, hol van a pénztár?**

A következő pillanatban hirtelen kikapta kezéből a lámpát, amit elfujt és eldobta. Bibin Tósáné rémületében sikoltani kezdett, mire

a támadók rávetették magukat, befogták a száját és leteperték a földre.

A megrémült asszony erre elvesztette eszméletét és nem tud a továbbiakról.

A rendőrség az asszony kihallgatása után végigkutatta az egész törvényszéki épületet, *azonban semmi nyomát sem találta a titokzatos ideg*eneknek. A rablótámadást egyébként valószinütlennek tartják, mert a törvényszék kapui vasárnap egész nap zárva voltak és oda

a portás tudta nélkül senki sem léphetett be.

A rendőrségnek az a feltevése, hogy Bibin Tósáné feldult idegállapotában találta ki a rémregénybe is beilló történetet. A nyomozás azonban tovább folyik.

HIREK

Mezők liliomai

Csosztek ur belehuzta nyakát a rongyos kabátba s didergett.

— Valamikor én is másképpen beszéltem — vacogta s a stilusa rendkivül válogatott, előkelő, szabatos és csiszolt stilus volt. Ha nem cuppogtak volna talpatlan cipői a sárban, amely itt a Duna szélén meglehetősen sikos volt, azt hihette volna az ember, hogy valami előkelő hivatalnok beszél. — Valamikor házam volt. Hja, ja... Ilyen az élet. A földemet is eladtam. Utóbb csak egy kis szobám volt a saját házamba, vagyis akkor már nem volt a sajátom. Ja, ja...

Reménytelenül sóhajtott s szavai ugy kopogtak, olyan vigasztalanul, hogy szinte összevegyültek a Duna hullámverésével s a szél suhogásával. Vigasztalan, kietlen, sivár hangverseny volt. S a léptek csikorogva cuppantak az iszapban.

— A mezők liliomai nem fonnak, nem szőnek — állapitotta meg higgadtan — s ómbór mi nem vagyunk Salamonnól ékesebbek, de azér a bórkóba megalhatunk ma is...

Palócos kiejtéssel beszélt.

A bórka! — Nyujtotta ki hosszu karját a palóc: Vranek ur. — Belekötözünk, lesz ottan kólyha is, tüzet rakunk, hehe... Magónak pólinkója is van Csosztek ur.

— Hja, ja... Rámfér a melegitő, vagyis a snapsz.

Nesztelenül siklottak a bárka oldala mellé, a kis lépcsőhöz. Csosztek ur megragadta a deszkalépcsőt s libegő szárnyakkal föltornászta magát.

— Vranek ur — szólt a cimborájának — odafent mintha tüzet látnék, vagyis füstöt...

Azonban a következő pillanatban beléjük dermedt a szó: éktelen orditás bődült meg a bárka sötét fenekén.

— Rablók! Rablók! Betörők! Zsiványok!

Csosztek ur lehuzódott a párkány mögé, Vranek ur azonban hamar összeszedte magát s ellenkezőleg: éppen kiegyenesedett, szinte kétszerakkorára nyulott, hogy beláthasson a hajó belsejébe. Az orditás ujra belehasitott a ködbe s végig fölverte a láthatatlan partokat.

— Segitség! Rablók! Zsiványok!

— A gazda... —sugta Csosztek ur s reszketett.

Mire észbekapott volna, már lefogták a káromkodó, üvöltő szegénylegényt.

Anélkül, hogy egyetlen szót szóltak volna egymásnak, elkezdték huzni a lefogott embert fölfelé a grádicson.

— Eresszenek — nyögte az — a lelkit neki, én vagyok a gazda... Rablók!

— Ne abajogj — szólt rá nyugodtan Vranek ur — ha te vagy a gazda, hót megfürdesz egy kicsit.

— Gyilkosok. Nem én vagyok a gazda! Segitség!

— Iéppen azér. Megfürödsz egy kicsit. Ez a mi bórkónk!

Azzal megióditották a szerencsétlent s behajitották a ködbe és mélységbe. Feketén kalimpált az orditó ember át a párkányon s belezuhant a semmibe. Pillanat mulva csak a prüszkölése s erőteljes csapkodásai hallatszottak alulról.

— Jó mulatóst a strandon.

S meg sem hallgatva a dühös káromkodást, leballagtak a bárka fenekébe. A tüz égett. Melegedtek. Megrakták a kis vaskályhát hulladékkal, forgáccsal s bámulták a tüz játékát. Köröskörül halotti csend ringott a fehér ködmasszában. Suhogott a szél.

— Egyet elfelejtettünk — jegyezte meg szomoruan Vranek ur s megluzogatta ritka bajuszát. — Nem huztuk le a ruhót arrul az emberrul. Ha mór fürödni ment, jó lett vóna mezitelenül...

Kodolányi János

*

— **A jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalások.** Beogradból jelentik: A jugoszláv-magyar delegáció hétfőn ülést tartott, amelyen a határszéli közlekedésről szóló inditványokat tárgyalták le. A magyar delegátusok tiszteletére Ribarzs Ottokár, a jugoszláv delegáció vezetője a Szrpszki Kraljiban hétfőn este vacsorát adott.

— **A belföldi és külföldi telefonforgalom kibővitése.** Becskerekről jelentik: A becskereki kereskedelmi és iparkamara vasárnap az összes gazdasági körök bevonásával ankétot tartott. Az ankéton a belföldi és külföldi telefonforgalom kibővitésének kérdésével foglalkoztak. Az ankéton hozott határozat értelmében a kamara elsősorban felterjesztést tesz a postaügyi minisztériumhoz, amelytől kérni fogja a telefondijak leszállitását, azután kérni fogja, hogy Beograd és Kikinda között Pancsevő, Vrsac és Becskerek bekapcsolásával kábelvezetéket létesitsenek. Végül kérni fogja, hogy a külföldi telefonforgalmat Temesvár, Braila, Bukarest, Budapest, Pozsony, Prága, Bécs, Krakkó, Regensburg, Berlin, Páris, London, Zürich, Bern és Trieszt felé fejlesszék, mert a bánáti kereskedelem ezekkel a külföldi városokkal áll érintkezésben.

— **Megalakult a tornyospusztai radikális párt.** Szentáról jelentik: Vasárnap alakult meg Tornyospusztán a radikális párt. Az alakuló gyülésen Rudics Ignác tornyosi nagybirtokost elnöknek, dr. Halász János orvost alelnöknek, Gergely Pétert pénztárosnak és Gáspár Ottót titkárnak választották meg.

— **Uj birák.** Noviszadról jeentik: A noviszadi felebbviteli biróság biróvizsgálóbizottsága előtt Szimics Borislláv bácskapalánkai járásbirósági, Nikovics Milos noviszadi kerületi törvényszéki, Nikolics György noviszadi felebbviteli és Paunovics Dejan belacrkvai törvényszéki jegyző sikerrel tették le a birói vizsgát.

— **Károlyi Mihályné pőre Kellog ellen.** Washingtonból jelentik: A kerületi biróság hétfőn tárgyalta gróf Károlyi Mihályné pörét Kellog államtitkár ellen, aki tudvalevőleg megtagadta Károlyinétól a beutazási engedélyt. A biróság kimondotta, hogy Kellog tartozik felvilágositással szolgálni arra nézve, hogy milyen indok alapján utasitotta vissza Károlyi Mihályné kérését.

— **Kinevezés.** A közegészségügyi miniszter a becskereki közkórház urológiai osztályának vezetőjévé dr. Krisztics Dimitrijet nevezte ki.

— **Bácsbodrogvármegye közgyülésének tárgysorozata.** Szomborból jelentik: Bácsbodrogvármegye közgyülését május 18-án tartják meg Szomborban. A közgyülés ügyében az állandó választmány hétfőn ülést tartott, amelyen a referensek javaslatai alapján összeállitották a közgyülés tárgysorozatát. A tárgysorozat hatszázhatvan pontból áll. A közgyülésen fogják előterjeszteni a parragovói kőbánya ügyében a javaslatokat.

— **Megalakult a német kormány.** Berlinből jelentik: *Marx* dezignált kancellár héfőn délelőtt megalakitotta a kormányt, mely *kivétel nélkül a régi miniszterekből áll.* A kormány délben Hindenburg elnök kezébe letette az esküt.

— **Hadjia Gyorgye dr. csatlakozott a Jovanovics-klubhoz.** A Jovanovics-klub hétfőn ujabb taggal szaporodott. A klubnak Hadjia Gyorgye dr. pancsevói képviselő jelentette be belépését. A Jovanovics-klubhoz már csatlakozott képviselők közül *Altiparnakovicsot* Pribicsevics vasárnapi beszédében megvádolta azzal, hogy a háboru alatt bolgár katonatiszt volt és a szerbek ellen harcolt. Altiparnakovics a hétfői napon határozott hangu nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy *sohasem volt bolgár tiszt és nem harcolt soha a szerbek ellen.*

— **Házasság.** Vlaskalin Milán velikakikindai szentszéki titkár Szomborban házasságot kötött Petromarko Jovánkával.

— **Véres választási agitáció.** Bukarestből jelentik: A román választási agitáció egyre veszedelmesebb méreteket ölt, különösen az őkirályságban, ahol véres verekedések kisérik e jelöltek beszámolóit. Aroges községben vasárnap a jelöltek programbeszéde után verekedés támadt, amelynek Konstantin Nikola és egy másik képviselőjelölt esett áldozatául. Mindkettő fegyvergolyótól találva holtan esett össze.

— **A szombori ifjuradikálisok Jovanovics Ljubához csatlakoztak.** A szombori radikális párt Ráclcs-csoportja, az ugynevezett ifjuradikálisok vasárnap népes gyülést tartottak, amelyen rezolutiót hoztak, hogy csatlakoznak Jovanovics Ljuba pártjához, az önálló parlamenti klub megalakulása alkalmából üdvözölték Jovanovics Ljubát s felkérték, hogy május 30-ikán jöljön Szomborba s fejtse ki programját.

Dr. Horváth Móric ügyvédi irodáját a Wilsonova-ulicába, a Jugobank volt helyiségébe (bejárat a kapu alatt) helyezte át.

Roth Olga kozmetikai intézetében (Subotica, Kralja Aleksandra ul. 4. Rossija Fonsiere palota) az összes szépséghibákat u. m. szeplő, pattanás, málfolt, szemölcs, alkalmatlan hajszálakat, arcbőrhámlasztást stb. garantált eredménnyel kezel. — Minden hölgynek érdeke, hogy a könnyen eltávolitható szépséghibáktól és az ezekkel együtt járó lelki depressziótól mielőbb megszabadulion. Kiváló hatásu saját készitményü szépségápoló szerek, kenőcsök, puderok, gyógyszappanok, arcfehérito és szeplőkenőcsök szétküldése az egész országban utánvétellel. Tanitványokat kiképzésre elfogadok.

LEGSZEBB MODELLKALAPOK
„VULKAN"
BRAJER és MÜLLER
NŐI KALAPGYÁRBAN 10877
SUBOTICA, HALPIAC

— **Elbocsátások a szuboticai városházán.** Dr. Evetovics Mátyás helyettes polgármester hétfőn délelőtt meglátogatta a város valamennyi ügyosztályát és különösen a napidíjas városi tisztviselők munkateljesítménye felől érdeklődött. A hivatalvizsgálat a küszöbön álló tisztviselő-elbocsátásokkal van összefüggésben. A város vezetősége ugyanis elhatározta, hogy takarékossági okokból ismét csökkenti a városházán a tisztviselői létszámot. A legközelebbi napokban tizenkilenc napidíjast bocsájtanak el és dr. Evetovics helyettes polgármester most állítja össze az elbocsájtandók névsorát. Gondolható tehát, hogy ma minden napidíjast ambicionálta, hogy ne tűnjön fel a polgármesternek.

— **Meghalt Haypál Benő.** Haypál Benő budapesti református lelkész vasárnap hosszas betegség után Budapesten meghalt. Haypál Benő a nemzetközi békemozgalmak ismert alakja volt. A magyar kálvinisták haladó csoportjához tartozott. A háboru alatt óriási feltűnést keltett az olasz harctéren elesett fiának gyászjelentésével, amely a Világ cimü lapban jelent meg. Haypál a gyászjelentést ugy fogalmazta meg, hogy fiát az olasz harctéren meggyilkolták. Haypál Benő halála tisztelői sorában nagy részvétet keltett.

— **Méhészgyülés Pozsonyban.** Pozsonyból jelentik: A csehszlovákiai méhészeti szakirók és a méhészet vezéreinek kongresszusát és alakuló gyülését e hó 15-én és 16-án tartják meg Pozsonyban. A kongresszuson Oroszország, Bulgária, Szerbia, Lengyelország és Csehszlovákia, tehát a szláv államok méhészeti testületei jönnek össze.

Autóverseny Zagrebban. Zagrebból jelentik: Vasárnap tartották meg száz kilencvenkét kilométer távon a Zagreb környéki autóversenyt, amelyen egyéni leg 1. Alfa Romeó. (Vezette Szabotics Beograd). 2. Oacland. (Vezette Barasics Ljubjana). 3. Amilcar. (Vezette Jurza Zagreb). Az általános versenyben: 1. Alfa Romeo. 2. Amilcar. 3. Buyck. 4. Senechal. A turista-kocsik versenyében 1. Oacland. 2. Oppel. 3. Oppel. A motorversenyben 1. Cuzzi. 2. Zenith. 3. Zenith. Az 1000 köbcentiméteres gépek versenyében 1. Zenith. 2. Zenith. 3 Vandelar. Az 500 köbcentiméteresben 1. Cuzzi. 2. Farolea.

— **Uj ügyvéd.** Noviszadról jelentik: Dr. *Knezsevics* Milos szentai polgármester hétfőn a noviszadi felebbviteli biróság ügyvédvizsgálóbizottsága előtt sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát.

— **Betörtek a szentai zsidó hitközség épületébe.** Szentáról jelentik: Hétfőn éjszaka ismeretlen tettesek betörtek a szentai zsidó hitközség tanácstermébe. Kulccsal hatoltak be az előszobába, ahol Fein Adolf kántor szekrényét feltörték és onnan egy télikabátot vittek magukkal a tanácsterembe. A tanácsteremben a Szentegylet irattárának lakatját letörték, az iróasztal fiókját kifeszitették, a fali vasszekrényt erősen megrongálták. A szegények számára gyüjtött fali perselyt feltörték és a benne levő néhány dinárt magukkal vitték. Minden mást otthagytak. A betörésről jelentést tettek a rendőrségnél, amely meginditotta a betörők kézrekeritésére a nyomozást.

— **Öngyilkos lett, mert ki kellett költözködnie a lakásából.** Budapestről jelentik: A Márvány-ucca huszonhét számu ház negyedik emeletéről levetette magát Incze Albert pénzügyi tanácsos özvegye. Az özvegyasszony szükös anyagi viszonyok közé jutott és ezért kénytelen volt háromszobás lakását eladni. Hétfőn kellett volna Inczénének a lakásból kiköltöznie és egy egyszobás lakást elfoglalni. Valószinü, hogy a gondtalan életmódhoz szokott uriasszony a nyomoruságtól való félelmében követte el az öngyilkosságot.

— **Adókivetések a kulai járásban.** Kuláról jelentik: A kulai járásban most kezdte meg működését a jövedelemadó kivetőbizottság. A bizottság tagjai: Kriloviry Iszidor elnök Kula, Jasznity Dusan alelnök Novivrbasz, Acifanszki Vojin Kula, Péter Mátyás Crvenka, Legyenácz György Kula, Zwipp Ferenc Kula, Molter Fülöp Novivrbasz, Hajtmann Frigyes Torzsa, Lencz János Kula, Kósa György helyettes tagok. A községek a következő sorrendben kerülnek a bizottság elé. *Veprovác:* május 14, 15, 17-én. *Novivrbasz:* május 18, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29 és 31-én. *Crvenka:* junius 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 11 és 12-én. *Kula:* junius 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 30 és julius 1 és 2-án. *Sztarivrbasz:* julius 2, 5, 6, 8 és 9-én. *Torzsa:* julius 10, 13, 14, 15, 16 és 17-én. *Kucura:* julius 19, 20 és 21-én. *Pribicsevicsevo:* julius 22, 23, 24 és 26-án.

— **Ünnepi istentisztelet a noviszadi zsidó templomban.** A noviszadi zsidó hitközség kultuszügyosztálya közli, hogy Sevuosz ünnepének mindkét napján az esti istentisztelet 7 órakor, a Muszaf istentisztelet pedig háromnegyed tiz órakor kezdődik. Sevuosz második napján, csütörtökön, a reggeli istentisztelet keretében — ugy kb. fél 8 órakor — Maszkirszertartás is fog tartatni.

— **Megloptak egy vrsaci portást.** Vrsacról jelentik: A vrsaci export malom portásánál, Loga Istvánnal betörők jártak és tőle 1900 dinárt loptak el. A rendőrségnek sikerült a tetteseket két fiatalkoru személyében elfogni.

— **Leégett egy ház Szuboticán.** Hétfőn délután négy órakor kigyulladt Benke Dániel szuboticai szobafestő Misko Prcsics-ucca 6. szám alatti nádfedeles lakóháza. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy amire a tűzoltóság kivonult és hozzáfogott az oltáshoz, a tizenhat méter hosszu épület teteje már lángokban állott. A tűzoltóság, miután látta, hogy a tetőt már nem lehet megmenteni, főképp arra törekedett, hogy a szomszédos házakat megmentse a pusztulástól. A tüzet egy órai megfeszitett munka után sikerült eloltani. A tető teljesen leégett, az épület berendezésében azonban nem történt kár. A házbelieknek szerint a tüzet a szomszédos gyártelep kéményéből kipattant szikrák okozták. Megállapitották azonban, hogy a szél iránya folytán a kipattanó szikrák nem okozhatták a tüzet. A rendőrség meginditotta a nyomozást a tüz okának kideritésére.

— **Öngyilkosság.** Becskerekről jelentik: Cvejics Sztévó negyvenegy éves becskereki földmüves vasárnap délután brommal megmérgezte magát. Beszállitották a kórházba, ahol hétfőn meghalt. Cvejics azért követte el tettét, mert a vele vadházasságban élt nő elhagyta.

— **A dobrovoljác halála.** Szentáról jelentik: Vasárnap temették el nagy részvét mellett Mándics Szávi negyvenkét éves telepest. Mándics halálával érdekes élet ért véget. Mándics ugyanis mint osztrák alattvaló a világháboru alatt a szerb hadseregben harcolt, de az egyik ütközet után 1917-ben az osztrákok elfogták és halálra itélték. Már az itélet végrehajtását is kitüzték, amikor épen egy órával az itélet végrehajtása előtt Mándicsot, testvére közbenjárására az amerikai misszió megmentette, mert beigazolta, hogy a halálraitélt husz évig Amerikában élt és igy amerikai állampolgár. A Dalmáciából származott dobrovoljác a háboru után Szentán telepedett le és most tüdővészben halt meg.

— **Előadás a berlini Röntgen-kongresszuson.** Dr. *Hermann* Károly szuboticai orvos a közelnapokban megtartott berlini röntgenológiai kongresszuson érdeklődéssel hallgatott előadást tartott az epebajok röntgenvizsgálatáról.

Müsoron kivüli szám

Az európai világlapok élénken foglalkoznak a budapesti frankpörrel és a főtárgyalás alkalmából fényképeket is közölnek az exponáltabb frankhamisitókról. Legutóbb egy fotografia jelent meg a Matinben, a Timesben és a többi világlapban. A kép alatt, amely egy huncutul mosolygó, maxlinderes bajuszkáju férfiut ábrázol katonai formaruhában, ez a szöveg állott: »Jankovich Arisztid nyugalmazott alezredes«. A fotográfia azonban félreösmerhetetlenül Nagy Endrének, a kitünő irónak és kabarékonferansz'ának a képmása. Hogy ki követte el ezt a tréfát, az titok, mindenesetre hálás lehet érte Nagy Endre, aki mint iró és kabaréköltő sohase viitte volna ilyen magasra: a közérdeklődés központjába került és az európai sajtó a főhelyen közölte az arcképét, csak azért, mert frankhamisitónak nézték.

(—.)

— **Megvadultak a lovak az autótól.** Szentáról jelentik: Kozakics Gergely adai földmüves hétfőn reggel másik két társával kocsin Szentára igyekezett. A tyukpiactéren megvadultak a lovak egy mellettük robogó autótól és magukkal ragadták a kocsit. A gazda utitársai még idejekorán kiugrottak a kocsiból. Mánics Voin rendőrkapitány a megvadult lovak elé ugrott, hogy megállitsa azokat, de törekvése nem sikerült. Adler gabonakereskedő háza előtt egy kocsinak rohantak a megvadult lovak és az egyik ló lába beleakadt a kocsiba. Az összeütközés oly erős volt, hogy Kozakics sulyos belső sérüléseket szenvedett.

— **A szuboticai közigazgatási bizottság ülése.** Szubotica város közigazgatási bizottsága szerdán délelőtt tartja meg május havi ülését.

— **Mükedvelő előadás Kulán.** A kulai »Cecilia« énekkar május 22-én az Uránia moziban mükedvelő előadást rendez.

— **Törvényszéki tárgyalások Becskereken.** Becskerekről jelentik: A becskereki törvényszéken hétfőn tárgyalták Dimitrijevics Iván gazdálkodó bünügyét. Dimitrijevics, akinek háza és tizenkét hold földje van, a vádirat szerint betört a Heller-féle gőzmalomba és onnan öt zsák korpát ellopott. A bizonyitási eljárás lefolytatása után a biróság Dimitrijevicset három heti fogházra itélte. Hétfőn tárgyalta a biróság Martinov Gyóka becskereki lakos bünügyét is, aki hatóság megsértése miatt került a vádlotttak padjára. A vádirat szerint még 1924-ben történt, hogy a Fehér hajó cimü vendéglőben egy mulató társaság megverte dr. Radoszáv István ügyvédet és dr. Doroszlovac orvost. A rendőrség a társaság tagjait emiatt bekisérte a rendőrkapitányságra, mire utánuk ment Martinov Gyóka is, aki behatolt a kihallgatásokat végző dr. Mátics Szlávkó volt becskereki rendőrkapitány szobájába és sértő szavakkal illette a rendőrkapitányt. Mátics erre Martinovot is letartóztatta és egyben feljelentést tett ellene az ügyészségen hatóság megsértése miatt. A biróság a vádlottat két napi fogházra itélte.

— **A szuboticai Népkör pünkösdi táncmulatsága.** A szuboticai Népkör püskösd vasárnapján este fél kilenc órai kezdettel saját helyiségében táncmulatságot rendez. A táncmulatságra nem bocsájtanak ki külön meghivót.

— **Sajtóper felmentéssel.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék *Gomirac*-tanácsa hétfőn felmentette *Illes* Emil titeli tanitót, akit az ügyészség sajtó utján elkövetett rágalmazásért perelt, mert a Zasztavában éleshangu cikkben sulyos vádakkal illette *Csávics* Emil titeli iskolaigazgatót. A panaszos igazgató felebbezett.

— **Öngyilkosság a rendőrőrszobán.** Budapestről jelentik: Vasárnap délután Kőbányán, a Pongrác-uccai 117. számu rendőrőrszobában férjének szolgálati revolverével agyonlőtte magát Mátyási János rendőrfelügyelő huszonhét éves feleségé. Az öngyilkosság okát nem tudják, mert Mátyásék boldog családi életet éltek és közvetlenül az öngyilkosság előtt a legjobb hangulatban ebédeltek. Mindössze az volt szokatlan, hogy ebédnél a rendőrfelügyelőék pezsgőt bontottak. Ebéd után Mátyási egy pillanatra kiment a szobából. Ekkor az asszony az őrszobába ment, *felvette férje revolverét és magára lőtt.* A szerencsétlen asszony azonnal meghalt. Mátyási, amikor feleségét vérbe fagyva megpillantotta a padlón, kétségbeesésében majdnem megőrült és négy rendőrnek kellett lefogni, hogy ne tegyen kárt magában.

— **Három halálos itélet Oroszországban.** Moszkvából jelentik: A finn és litván kémkedési perben kihirdették az itéletet. Passo és Enston finn állampolgárokat halálra itélték, egy vádlottat tiz évi fegyházra, a többieket kisebb szabadságvesztésre itélték el. A Voronec-féle kémkedési perben Novácsovot, a cári ochrana volt kémjét golyó általi halálra itélték és vagyonát elkobozták.

— **Meghalt Bali Mihály.** Faddról jelentik: Bali Mihály nyugalmazott bohér hétfőn meghalt. Bali évtizedekig volt itéletvégrehajtó, ő akasztotta még fel Csernyt és társait is.

— **Királysértésért három évi fogház.** Noviszadról jelentik: Schachter Zsuzsa dubováci háztartásbelit a noviszadi kerületi törvényszék hétfőn királysértésért három évi fegyházra itélte. Az ügyész a büntetés sulyosbitásáért, a védő enyhitésért felebbezett.

— ***Huszmilliót lopott a romániai börtönök vezérigazgatója.*** Bukarestből jelentik: A román hadügyminiszter vizsgálóbizottságot küldött ki, amely az állami börtönök ügykezelését volt hivatva felülbirálni. A vizsgálat megdöbbentő eredménnyel végződött. Megállapitották, hogy Cornat volt őrnagy, az állami börtönök volt vezérigazgatója sulyosan megkárositotta az államot. Az állami börtönökben lefolytatott vizsgálat és rovancsolás huszmillió lei hiányt talált, amelyről kiderült a vizsgálat során, hogy Cornat volt őrnagy sikkasztotta el. A nagyarányu lopás, amely még a romániai viszonyok között is párját ritkitja, politikai körökben nagy izgalmat keltett. Cornatot letartóztatták.

A szuboticai zsidó Patronázs Egyesület f. évi május 24-én hétfőn délelőtt 11 órakor a Szentegylet termében (Zrinjski trg 23.) évi rendes közgyülést tart, amelyre tagjait meghivja az elnökség. Tárgysorozat: évi jelentés, pénztári elszámolás, ellenőrválasztás, indítványok. 4442

Áldott állapotban levő nők, anyák és betegeskedő asszonyok a természetes »Ferenc József« keserüviz használata által normális gyomor- és béimüködést érnek el. Az utóbbkori nőgyógyászat főképviselői a *Ferenc József* vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbizhatóan és fáidalomnélkül hatónak találták. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

1926. junius:
a Szent-Margitszigeti Szanatórium megnyitása Budapesten!

A legmodernebb balneológiai és fizikoterápiás gyógyintézet. A lakószobákban kénes, szén savas gyógyfürdők köszvény, reuma és női bántalmak ellen.
Orvosi ilag vezetett tökéletes diétás konyha cukor-, gyomor-, vese- és szivbetegek számára. Sodanyitó- és hidro-kúrák. Röntgen. Laboratórium. Vizgyógyintézet. Strandfürdő. Fényvilágositása és projektussal szolgál ugy a szanatórium, mint

Szent-Margitszigeti Nagyszálloda

Igazgatóság, Budapest, III. Margit sziget.
Sürgönycim: Budapest, Margotel. 3066

KINTORNA

A Sand-pályán vasárnap bősz mérkőzés dult. Csak ugy zugtak a gólok, mint amikor az a bizonyos éji bogár nekimegy a falnak. Egy elkeseredett néző igy fakadt ki a szomszédjának:

— Ez a centercsatár valóságos Napoleon a futballban.

A másik meglepődve mondja:

— De hisz a Napoleonnak fogalma sem volt a futbalról!

— Na és ennek van?

*

A vasárnapi lóversenyen megdöbbentően kisszámu publikum jelent meg. Az egyik tréner busan járkált a tátongó padsorok előtt és az ujjain kezdte összeszámolni a nézőközönséget.

— Kevés, borzasztóan kevés! — mondja a barátjának, aki fölényesen leinti.

— Nem igy kell azt összeadni, ha azt akarod, hogy sok jöjjön ki.

— Hát?

— Igy-e: egy néző, egy ló, egy néző, egy ló, egy néző egy ló . . .

*

— Mari, miért mond fel? Hát nem ugy tartottuk, mintha maga is a családhoz tartozna.

— Igenis, nagyságos asszony, de ezt éppen elég idelg tűrtem.

*

A gyorsvonat a nyilt pályán hirtelen megáll. Egy ur kihajol az ablakhoz és megkérdi, hogy mi történt.

— A vészféket huzta meg valaki és az indités bizony sokára lesz — válaszol neki egy vasutas.

— Ez lehetetlen! Hisz elkésem az anyakönyvvezetőtől, nekem ma van az esküvőm.

A vasutas gyanakvóan ránéz és megkérdi:

— Mondja, nem maga huzta meg a vészféket?

*

— Pincér! Itt minden asztal foglalva van?

— Igen.

— Akkor otthon is maradhattam volna. Otthon is foglalva van minden.

SPORT

A noviszadi lövészegylet kerti ünnepélye. Noviszadról jelentik: A noviszadi lövészegylet vasárnap tervezte évadnyitó kertünnepélyét. A vihar azonban az ünnepséget megzavarta. Délelőtt tizenegykor *Milkovics* Milenkó, a 7. gyalogezred ezredese megnyitotta a három vasárnapra terjedő lövészversenyt. Délben társasebéd volt, amelyen Milkovics ezredes, Bogdanovics Zsivorák főlövészmester, dr. Milovanovics Milován polgármester, Kottász Aladár szerkesztő és Zamurovics Alekszander mondottak felköszöntőt. Ebéd alatt a katonazene eljátszotta *Franz Schubert*nek, itt 1910-ben utoljára előadott és a noviszadi lövészegyletnek ajánlott indulóját. Délután tekeverseny volt, amelyen Wagner István, Nagy Lajos és Schmidt Jakab győztek. Az elmaradt többi műsor junius 6-án kerül bemutatásra.

Beograd nyerte meg a Beograd—Noviszad városközi tenniszversenyt. Noviszadról jelentik: Amint már rövidesen jelentettük, a Beograd-noviszadi városközi versenyt vasárnap Beograd nyerte meg 6:3 arányban. A részletes eredmény a következő: *Férfi egyes:* dr. Blaunsteiner (Noviszad) nyer Vulovics (Beograd) ellen 6:4, 6:4, Csernojarov (Noviszad) nyer Kacianesics (Beograd) ellen 6:4, 7:5, Seleketinszki (Beograd) nyer Jakab (Noviszad) ellen 6:4, 6:3, Popovics (Beograd) nyer Flamann (Noviszad) ellen 8:6, 4:6, 6:2. *Férfi páros:* Seleketinszki-Vulovics (Beograd)—Jakab—dr. Blaunsteiner (Noviszad) 6:4, 4:6, 6:3, Csernojarov-Flamann (Noviszad)—Kacianesics-Popovics (Beograd) 6:4, 7:5. *Vegyes páros:* Popovics-Tanackovics (Beograd)—Jakab-Nikolics (Noviszad) 6:2, 6:2, Kacianesics-Malon (Beograd)—Flamann-Francuszki (Noviszad) 6:4, 6:4. *Női egyes:* Malon—Francuszki 4:6, 8:6, 6:3, Tanackovics—Nikolics Nadica 8:6, 6:0, 6:0.

A zagrebi fotballbotrány utójátéka. Zagrebből jelentik: A zagrebi alszövetség vasárnapi ülésén foglalkozott a Gradjanski legutóbbi botrányával. Az alszövetség az egyesület két botrányokozó játékosát, Pasinek Istvánt és Babics Károlyt két évre eltiltotta a játéktól. A szövetség vasárnap foglalkozott a Split—Zagreb városközi mérkőzésen történt botrány ügyével is. A splitiek, mint ismeretes, a biró itélete miatt levonultak a pályáról. A szövetség a spliti csapat kilenc játékosának a játékjogát felfüggesztette.

KÖZGAZDASAG

Az iparfelügyelőségek kiszabhatnak büntetéseket. Noviszadról jelentik: Az iparfelügyelőség (inspekcia rada) tévedések elkerülése végett közli, hogy a hivatalnak joga van bizonyos esetekben büntetéseket kiszabni. A munkásvédelmi törvény 23. szakasza értelmében adminisztrativ ügyekben 100—300 dinárig, rendeletek végre nem hajtása esetén 500—5000 dinárig és a munkásvédelmi törvény 122., 123. és 124. szakaszai értelmében 50—5000 dinárig szabhat ki büntetéseket.

A noviszadi kamara paprikavegyvizsgáló állomást sürget. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi- és iparkamara sürgős előterjesztést tett az egészségügyi miniszteriumnak, amelyben a paprikahamisités megakadályozása érdekében Horgoson létesitendő paprika vegyvizsgáló állomás létesitését hozta javaslatba. A kamara késznek nyilatkozik a vegyvizsgáló állomást sajátjából létesiteni és fentartani és azt az egészségügyi miniszterium ellenőrzése alá helyezni. Horgoson öt, Stara-Kanizsán, Csókán, Gyálán és a Szerémségben 1—1 paprikamalom van. A kamara arra kéri a minisztert, hogy utasitsa az egészségügyi hatóságokat, hogy rendeljék el, hogy minden eladásra kerülő paprika előzetesen megvizsgáltassék, kivéve azt, amelyet már a horgosi vegyvizsgáló állomás hamisitatlannak minősitett. A kamara végül arra kérte a minisztert, hogy szeptemberben, a paprikamalmok évadjának kezdetekor már a vegyvizsgáló állomás müködésbe legyen helyezhető.

A noviszadi Hitelező-védegylet évi közgyülése. A noviszadi Hitelező-védegylet vasárnap délelőtt kilenc órakor Löwy Mátyás nagykereskedő elnökletével megtartott évi rendes közgyülésén Gresics Gjura titkárnak, lapunk vasárnapi számában már ismertetett jelentésének meghallgatása után határozatilag kimondotta, hogy állást foglal a hatályon kivül helyezett kényszeregyezségi eljárás visszaállitása érdekében. Valamennyi felszólaló hangoztatta, hogy a kényszeregyezségi eljárás megszünte a hitelezés csődjét jelenti. A mai állapot minden kihitelezést lehetetlenné tesz, szintugy lehetetlenné teszi a kihitelezett összeg akár egy részének behajtását is. A Hitelező-védegylet országos akciót indit és ez ügyben a legközelebbi hetekre Noviszadra értekezletre hivja meg a beogradi, ljubljanai és zagrebi hitelező védegyleteket, amely ankét a kormány elé terjesztendő memorandumot fog megszövegezni a kényszeregyezség ügyében. A védegylet közgyülése az alapszabályok módositása után megválasztotta uj tisztikarát. Elnök lett: Löwy Mátyás, alelnökök: Krajasevics Gyula, Frank Miroszlav, pénztárnok: Löwenberger Alfréd, választmányi tagok: Miroszávljevics Lázár, Rainer Simon, Monasevics Sz. Dusán, Korodi Lajos, Kohn Gyula József, Hajós Gyula, Sattler Jenő, Bader Miksa, Meixner Viktor, Kovács Dezső, Gavrilovics Dusán és Weisz Vilmos mérnök. A felügyelő bizottság tagjai lettek: László Lajos, Siebold Miksa, Erdős Henrik. A védegylet a beiratási dijakat magáncégeknél 100, részvénytársaságoknál 200, a tagdijakat 240, illetve a részvénytársaságoknál 360 dinárra szállitotta le.

A gyümölcsexportörök a kiszállitott gyümölcskosarak vámmentes visszaszállitását sürgetik. Noviszádról jelentik: A noviszádi kereskedelmi- és iparkamara ujabb beadványban megsürgette a kormánynál, hogy gyümölcsexportőrjeink a kivitt gyümölcskosarakat vámmentesen hozhassák vissza az országba. Ennek a kivánságnak jogosságát a kormány belátta és azzal a tervvel foglalkozik, hogy a határállomásokon minden kivitt kosarat leplombáltat. A kamara beadványában kimutatja, hogy ez a mód nem megfelelő, mert a gyorsvonatok a határon eddig eltöltött egy óra helyett négy órát volnának kénytelenek vesztegelni és a kosarak ki- és visszarakása a gyümölcs minőségének is ártalmára volna. A kosarak vámmentes visszahozatalát nemcsak a vajdasági, hanem a sabaci, smederevói, negotini és boszniai gyümölcstermelők is sürgetik.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1926 május 17.

Budapest deviza 1257—1262.50, valuta 1254—1262.50.

Prága deviza 5947.50—5997.50, valuta 5930—5980.

Berlin deviza 740.70—742.70, valuta 7385—7425.

Bécs deviza 1244.75—1248.75, valuta 1240—1246.

Trieszt deviza 4860—4890.

London deviza 265.

Zürich deviza 9.10.

*

Zürich, május 17. *Zárlat:* **Beograd 911,** Páris 1565, London 2517, Newyork 51725, Brüsszel 1540, Milánó 1825, Amszterdam 20810, Berlin 12310, Bécs 7305, Szófia 3775, Prága 1532, Varsó 40, Budapest 726, Bukarest 193.

Beograd, május 17. *(Zárlat.)* Páris 173, London 2763, Newyork 5668, Milánó 205, Berlin 1351, Bécs 801, Prága 16815, Budapest 796, Bukarest 2050.

Zagreb, május 17. *Zárlat:* Zürich 1096.05—1100.05, Páris 172.10—174.18, London 275.89—277.09, Newyork 55.56—55.86, Amszterdam 2277—2287, Berlin 1351.40—1355.40, Bécs 800.65—804.65, Prága 167.80—168.80, Trieszt 207.14—208.34.

Szentai gabonaárak, május 17. A hétfői piacon a következő gabonaárak szerepeltek: Buza 300 dinár, ujbuza augusztusi szállitásra teljes kaszával 200 dinár. Augusztusi fizetésre 225 dinár. Tengeri morzsolt 130 dinár, juliusi kaszszával 135 dinár. Árpa 130 dinár. Sörárpa 150 dinár. Zab 142.50 dinár. Rozs 205 dinár. Bab 90 dinár. Köles 110 dinár. Gyapju 1650 dinár. Muharmag 180 dinár. Horemag 2200 dinár. 0-ás liszt GG 520 dinár. 0-ás liszt G 510 dinár. Kettős főzőliszt 460 dinár. Ötös kenyérliszt 410 dinár. Irányzat változatlanul csendes.

Noviszadi terménytőzsde, május 17. Buza: 2 vagon bácskai 305 dinár, 1½ vagon bácskai, 76—77 kilós, 2%-os 305 dinár, 1 vagon bácskai 77—78 kilós, 2 %-os 307.50 dinár. Tengeri: 3 vagon bácskai, fővonal 132.50 dinár, 9½ vagon bácskai, májusi, Noviszad körzet 135 dinár, 8 vagon bácskai, májusi Szombor körzet 135 dinár, 1 vagon bácskai, gömbölyü, 140 dinár, 70 vagon bánáti, ab junius 15, hajó, Pancsevó parités 135 dinár, 3 vagon szerémi 135 dinár, 1 vagon

Budapesti terménytőzsde, május 17. A gabonatőzsdén kisebb árjavulás mutatkozott. A forgalom közepes. Budapesti tarifában buza 410—423, uj buza augusztusi szállitásra 340, juliusi szállitásra 352.05. A takarmányplacon a zab változatlanul szilárd: 265—270. A tengeri szintén szilárd.

Chicagói terménytőzsde, május 17. Buza májusra 159—875, juliusra 136.75, szeptemberre 132625, tengeri májusra 70, juliusra 74625, szeptemberre 7850, zab májusra 4050, juliusra 42, szeptemberre 4250, rozs májusra 82125, juliusra 85, szeptemberre 8725.

Newyorki terménytőzsde, május 17. Buza őszi vörös 183875, tengeri 83, liszt 225—275. Irányzat buzánál szilárd, tengerinél tartott.

Rádió-müsor

Szerdán, május 19-ikén

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Bécs (531—582.5): D. u. 4.15: Koncert. 8: Zenekari hangverseny 9.15: Esti koncert.

Milánó: (320): D. u. 4.30: Jazz-band. 9: Koncert.

Prága (368): D. u. 4.30: Koncert. 8: Vidám est. 9.15: Fuvószene.

Róma (425): D. u. 5.40: Jazz-band. 8.40: Koncert.

München (485): D. u. 7.45: Zongora hangverseny. 9: Koncert.

Brünn (521): Este 7: Koncert. 8: Balalájka-hangverseny.

Budapest (560): D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hirek. 4: Mesék. 5: Szalon-zene. 7.15: Előadás a rádióról. 8.30: Zongora-hangverseny. 10: Tánczene.

NYILT-TÉR

Gerda! Minden rendben, azonnal jöjj haza.

Kálmán

RÁDIÓTULAJDONOSOK

Accumulátorát, Anodaccumulátorát

garancia mellett tölti ujonnan berendezett modern töltőállomásán

KONRATH D. D. CÉG SUBOTICA

Pašićeva ul. 1. Telefon 6-23.

Helybeliektől kivánatra elhozzuk és töltés után hazaszállitjuk.

Üzletem áthelyezem a volt Sagár Béla fűtéri üzlethelyiségébe. A raktáron lévő francia és más gyártmányu árut minden elfogadható áron kiárusitom. **Miška Pančić Subotica, Huspiac**

NYILTTÉR.

SENAT GRADA SUBOTICE

Br. 6608—1926. sen.

Oglas

Opština grada Subotice raspisuje drugu ofertalnu licitaciju za:

a) Montiranje električnog osvetlenja;
b) Montiranje vodovoda;
c) Literovanje sedišta za pozorište;
d) Literovanje stolarski radova za pozorište.

Ovi radovi odnosno nabavka, potrebna je u vezi sa delomičnom rekonstrukcijom izgorelog pozorišta.

Nudioci dužni su položiti u gr. domaću blagajnu žabinu u iznosu od 5%-u gotovom novcu ili uložnoj knjižici gr. štedionice.

Propisno taksirane ponude imadu se dostaviti Senatu grada Subotice najkasnije *do 26. maja 1926. g.* 10 sati pre podne.

Uveti i predračuni mogu se dobiti u gr. Inžinjerskom Odeljenju uz naplatu od din. 40 gde takodjer interesovani mogu pregledati planove u vezi sa raspisanim radovima. Oni koji su ranijedvali kod prve licitacije dobivaju uvete i predračune bezplatno.

Otvoranje ponuda izvršiti će se 26 maja 1926. g. 10,30 sati, u gr. Inžinjerskom Odeljenju.

Subotica, 15. maja 1926. g.

4440 *Senat Grada Subotice*

Értesités

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Sokolska ul. 7. szám alatt lévő kárpitos műhelyemet, ugyanabba az utcába 16-os szám alá helyeztem át. Tehát nem igaz, az a híresztelés, hogy a műhelyem még mindig ott van csak névváltozással, ez a vevőim félrevezetésére szolgál, melyet a volt ügyfélkörömben konkurrenciám érdekében cselekszi.

Kérem a volt vevőim szives pártfogását, mert ezután még pontosabban és olcsóbban szolgálhatom ki a t. rendelőket.

Szubotica, 1926 május 18.

Nagy Gyula, kárpitos
I. Sokolska ul. 16.

4469

Értesités

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Trumbićeva ul. Dohány házból saját házamba Zrinjski trg 31. (Kakas-iskolával szemben) költöztem, hol mindennemű téglát a legjutányosabb árban árusitok, úgy helyben, mint vidéken.

Telefon szám: 8—73 Gyár: 308.

Glied Bernát
téglagyáros

4349

Jég! Hűtőház ekszportra! Jég!

Értesitjük az ekszportőröket, hogy hushűtésre és fagyasztásra teljesen berendezkedtünk és azt szakszerűen minimális árért eszközöljük. Jég minden mennyiségben kapható és kivánatra házhoz is szállitható.

Hamburger jéggyár Subotica

Telefon 566 7051

---

35 év óta fennálló élőkelő **IPARVÁLLALAT** a Vajdaság legjelentősebb kereskedelmi városában kimutatható évi 500.000 dinár jövedelemmel, régi állandó vevőkörrel, családi és egészségi okokból kivánt óhajtó idősebb társ kijutatására az ifjabb és működő szakember tőkeérdekeltséggel, intelligens

társat keres 600 000 dinár tőkével.

Közreműködés igen, szakértelem nem szükséges. Leveleket **Revész Sámuel St.-Bečej** továbbit.

SPECIÁLIS ÜZEM

RADIO, AUTOMOBIL és STABIL

AKKUMULÁTOROKBAN

Ujonnan épit minden régi akkumulátortelepeket, javit és tölt bármilyen gyártmányt a legjobb gyártmánytól anyaggal, garanciával

Egy évtizedhez bárkinek szakértőnek szolgál

WILHELM LÁSZLÓ, PAŠIĆEVA UL. 2.

„DAMA"
FEHÉRNEMŰSZALON

A legujabb szabásu ingbugyik, hálóingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tüazsurral, ptypoennel stb.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapiron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyitsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtunk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállitunk
500 drb nagy levélpapirt, 500 finom boritékot
összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papiron levelez
Olcsóbb mint ha papirszeletekre irja a számláit

Minden nyomtatványt két vagy kivánatra három nyelven készitünk. — A szöveget mi leforditjuk.

Jó papir. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállitás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapitva: 1902. **Subotica** Tel. 190 és 192.
Táviratcim: Kenderipar.
Detai üzlet: Városi bérpalota.
Egyrosz és irodák: Wilsonova ulica 7.

ZSAK
ZSINEG
PONYVA

tűzoltó és kerti tömlők, hevederek, kárpitos kellékek, ponyva kölcsön intézet, kender és manilla kévekötő fonalak. — Leszállitott árak.

JUGOSZLÁV
SZERB és HORVÁT

NEMZETI ZÁSZLÓK

tiszta gyapjuból, szine nap és viszállan garantál

75 cm széles 120 cm hosszu	Din.	70.—
100 cm széles 150 cm hosszu	Din.	100.—
110 cm széles 200 cm hosszu	Din.	150.—
120 cm széles 250 cm hosszu	Din.	200.—
150 cm széles 300 cm hosszu	Din.	300.—

szállitunk bérmentve az összeg előre való beküldésnél vagy utánvétellel.

KLEIN & WINKLER SUBOTICA, Trumbićeva ul. 22

Viszonteladók kérjenek ajánlatot!

Tölgyfa-hulladék

cséplésre és nyári tüzelésre a legalkalmasabb tüzifa, vagontételekben azonnal legelőnyösebben szállit a

Mitrovačka Parnila D. D.
Sremska Mitrovica.

Uraságí szolga

az uriruhatár kezelésében, szervizben jártas, lehetőleg horvát, német és magyar nyelvismerettel, sokévi tapasztalattal és többévi bizonyitványnyal tartós állásra azonnal keresteték. Ajánlatokat „J. L. 434" jelligére Jugoslavensko Rudolf Mosse hirdető irodára, Zagreb Gajeva ulica 1. kérünk.

TANATON eredeti dohánykivonat

gyümölcs, szőlő- és komlóbetegségek ellen, továbbá kitünő szer az állatok rühessége ellen. Állandóan kapható bármily mennyiségben.

BRAĆA TODOROVIĆ

nagytőzsdéjében Subotica, Aleksandrova ulica 8.

Sörgyárosok és sörkereskedők figyelmébe!

ELSŐRENDŰ

KORONADUGÓT

minden mennyiségben jutányosan szállit

RÉVAI ADOLF SUBOTICA

Sokolska ulica 2. Telefon 551.

MŰJÉG

TÖMÖR 12 ½ KG-OS TÁBLÁKBAN

4 dinárért kapható

HARTMANN & CONEN TELEFON 746 és 184

BUTORT

LEFIZETÉSRE

LESZÁLLITOTT ÁRAKON CSAKIS

ERDÉLYI ANTAL

BUTORÜZLETÉBEN VÁSÁROLHAT SUBOTICÁN, SUDAREVIĆEVA 4.

A régi zálogház helyén. — Klein Géza mellett

1105

ELSŐ SUBOTICAI PAPIRZACSKÓGYÁR

F. BEDŐ SUBOTICA SENOE UL. 19. TELEFON 436.

Ajánlja minőség és ár tekintetében elsőrendű és versenyképes papirzacskóit. Kérjen mintát és árajánlatot.

Szalmaszálat

málnához és egyéb italokhoz

higienikusan
csomagolva, elsőrendű
nemesen feheritett csodaszép,
hófehér áru, reklám vagy cégnyomással vagy
nyomás nélkül, kávéházaknak,
boroknak, cukrászok-
nak olcsón
szállit

JOSIP BELAK, CELJE 43.

Minta és katalógus ingyen.

BAUER SÁNDOR

STANIČNA UL. 3 **BEOGRAD** TELEFON 25-93

Ajánl állandóan raktárról:

TENGELYEK, CSAPÁGYAK, SZIJTÁRCSÁK stb.

Verseny nélküli árak!

vasgerendákat, U-vasakat, betonvasat
valamint mindenfajta
összekötő darabokat (Fitting) és
forrcső-karimákat (Flancsni)
továbbá az összes
sineket kisvasutakhoz
épugy mint
rendes vágányokhoz
a hozzátartozó
kisvasuti anyagok és vagonettek
Reservoirok, szijtárcsák, csapágyak, tengelyek és az összes technikai cikkek
Nagy szortirozott raktár
armaturákból 3004

LEGDIVATOSABB ELEGÁNS NŐI SZALMAKALAPOKAT „PÁRIS" Szepes Jolánnál kalap-szalonjában szerezhető be. Edénypiac. 4527

Kárpitos műhelyemet május 1-től Sokolská ulica 7 sz. alól 16 szám alatti lakásomra helyezem át megfelelőbb helyiség és a magas házbér miatt.

Nagy Gyula kárpitos 2976

PATKÁNY-EGÉR!

Bérlőinek küldjük ingyenesen „RATINMORT" irtószerünket, melyet mi jótállás mellett biztos eredménnyel saját magunk végzünk. 1 doboz 40 din., duplanagy 60 din. „Werthein" Féregirtó Vállalat Zagreb, Marovska 18.

A RUŠEI OXIGÉNGYÁR

ÁLLANDÓ OXIGÉNRAKTÁRA AZ OSIJEKI VASÖNTŐ ÉS GÉPGYÁR R. T.-nál OSIJEKEN

5 m³-es üveg ára 180 dinár

Keresünk megvételre egy darab 8—10 és egy darab 3—4 HP egyenáramu mellékáramkörű 110 voltos

elektromotort

1600 fordulattal. Szives ajánlatok kéretnek

Gerber Nándor és Fia céghez St.-Bečej

Lipékülönlegességek méretek szerint elkészülnek nyagból olcsóan készülnek

PETRÓ-nál

Peja Kujundžiceva ulica 4., az Úri kaszinóval szemben!

TELEFON 868.

SIPOS SÁNDOR SUBOTICA

Üzletemet Sokolska ul. 2 alól 6 szám alá (Szpanović festő mellé) saját házamba helyeztem át. emiatt sokkal olcsóbban árusítok nagyban és kisban!

saját égetésű hőfémet

Friss MESZET

Építési MESZET

Portlandi CEMENTET

Rosini FASZENET

Pécsi kőszén mosott KOVÁCSSZENET

Prinai belföldi KOVÁCSSZENET

TŰZIFÁT felvágva is

Az árut díjmentesen rendeltetési helyére szállítom

UJDONSÁG!

„Patent szőnyegágy"

matrac nem kell, bárki elbírja, minden házban, szállodában, fürdőben és hajón nélkülözhetetlen. Ára csak

390 DINÁR

Szétküldés utánvéttel

JOSIP BROZOVIĆ ZAGREB Božkovićeva ulica 18. 3030

Nagyon kovácsolt OBILIĆ KOSA BG NEPRESTIGNUT OSTRINA

Világhirű

„Obilić" acélkasza

Jótállás minden darabért, külön jótálló levéllel

TELEFON 123. FŐLERAKAT: TELEFON 124.

BARZEL VASKERESKEDÉS SUBOTICA

REUMÁSOK!

Garantált és kipróbált szer:

Reuma, isiasz és ízületi megbetegedések ellen

Analgetin

Két-három üveggel kigyógyíthatja bosszantalmas, bántó és fürhetetlen reuméját

Kísérelje meg — meg fog győződni!

Harcosok, rokkantak 10 % engedményt kapnak minden gyógy- és illatszertárban.

Vidékre utánvéttel. — Gyártás és főraktár: ORVOSI SZEREK LABORATORIUMA

Ph. Mr. BRANKO P. PAUNOVIĆ BEOGRAD, KOLARČEVA 5.

1 ÜVEG 50 dinár

Suboticai képviselet: Blum (volt Illés) gyógyszertár, főposztával szemben

---

Különféle használt bútorok kályhák és könyvek ELADÓK Sava Tekeli put 2. (Halasi-út)

Kereskedők figyelmébe! Fizetésképtelenség, csőd vagy moratorium esetén szakértettséggel a legmegbízhatóbban járunk el Schill és Marberger Novisad, Petra Zrinjskog ul. 55. 4156

S. KREKUS órás specialista üzletét RUDIČEVA UL. 4 (gyümölcspiac mellett) helyezte át, ahol pünkösdig minden bevásárló egy értékes ajándéktárgyat kap

---

Elsőrendű olasz 99% KÉKKŐ legolcsóbban kapható Nojcsek Géza fűszerkereskedésénél Subotica

---

Saját készítésű divatcipők legolcsóbb bevásárlási forrása Róka divatcipőszete Subotica, Zrinjski trg 2. 1002

GÉPSZIJAK garantált elsőrendű minőségben minden méretben legolcsóbb gyári árban kapható KAUFMANN HERMANN bőrkereskedésében. Subotica

KORZÓ MOZI

Május 17-től 19-ig
Hétfőtől—szerdáig
FRANCIA FILM!

Az utca gyermeke

Drámai szinjáték 6 felvonásban. — Főszereplő:
CLO-CLO
a csodamajom. Ezenkivül a burleszk pótműsor.
Szalonzenekar!

LIFKA MOZI

Május 17-től 19-ig
Hétfőtől—szerdáig
Ujdonság! Paramount film
Nita Naldi, Conrad Nagel felléptével
Férfibecsület
drámai szinjáték John Sipman ismert novellája után. Ezenkivül burleszk pótműsor. Zenekari kiséret Vezényli: Bermel Miklós.

LEVELEZÉS

Egy szál illom, jöjjön, csókolom. 4417

FIFI KRÉM
PINTÉR gyógyszertár

Harminc éves, jómódu özvegyasszony ezúton óhajt megismerkedni jómódu, csinos 30—35 éves urral. Leveleket »Boldog« jeligére a kiadóba kér. 4421

HÁZASSÁG

Házasságokat sikeresen közvetit Faragó irodája, Budapest, Népszinházucca tizenhat. Cégjelzéstelen levelezés. 4099

FOGLALKOZÁS

Nyomdászssegédet, aki szerb és magyar nyelvben perfekt, keresek azonnali belépésre. Haitman István nyomdatulajdonos Bácsfa Topola. 4[illegible]

Hölgyfodrász, elsőrendű munkaerő, ki a hajfestéshez és vizhullámolásban teljesen jártas, azonnal felvétetik. Cim: Pančevo, Postafiók [illegible] 4277

Gyermektelen házaspár, a gazdálkodás minden ágában jártas, szerbül, magyarul, németül beszélő, állandó foglalkozást keres gazdaságban, a feleség perfekt szakácsnő. Cim a kiadóban. 4287

Cséplőgép
jókarban levő 8 HP magánjáró Karton-Schuttlewort teljes felszerelessel más vállalkozás miatt azonnal eladó.
Sztevo Lozsan
V. Beszkerek Laudon u. 10

Mérlegképes könyvelő, perfekt magyar—német levelező, ki a gabonaszakmában teljes jártasságot bir, jelenleg egy nagyobb gabonás cég főkönyvelője, állását változtatná. — Vidékre is elmenne. Szives megkeresést »Gabona« jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 4437

Kerestetik két éves gyermek mellé leány, ki a gyermekápoláshoz ért és gyermek részére főzni is tud. Ajánlatokat »4296« szám alatt a kiadó továbbit. 4296

Kovácsmester gazdaságba ajánlkozik. Döme Kovács, Senta, Petrogradski venac 221. 4343

Kifutófiu felvétetik. Pallas Reklám, Paje Kujundzića ul. 4. 4342

Deutsches Fräulein sucht Stelle in Sombor zu Kindern. Adresse bei Dr. Szántó Miklós, Sombor Apatinska ul. 46. 4354

Suche *intelligentes deutsches Fräulein* zu zwei Kindern mit Eintritt am 1. Juli aufs Land. Bewanderung in Kinderpflege erforderlich. Serbisch sprechende werden bevorzugt. Anträge mit Lichtbild und Zeugnissen versehen sind an Mathias Bachrach, Sombor postfach 18 zu richten. 4353

Sarokház
füszerüzlettel
jutányos áron
azonnal eladó
Lakás beköltözhető azonnal.
Petrovaradin (Srem)
Frankopanova ulica 120. 4390

Gazdatiszti állást keres esetleg azonnali belépéssel, 37 éves szakember, intenziven kezelt nagyobb gazdasági és állattenyésztési praxisszal. Ajánlatokat Vig Lajos tanár, Szenta továbbitja. 4363

Fahivatalnok, aki a detail árusitásban perfekt, állását változtatná. — Ajánlatokat Vig Lajos tanár, Senta továbbitja. 4362

Rézmüves tanoncot felveszünk. Bartek i Rehm rézmüvesek, IV., Vilsonova ul. 47. Polgári iskolával szemben. 4395

Kenyérsütősegéd kerestetik május 23-iki belépésre, kinek 3 évi gyakorlata van. Cabafi Lajos, Bačko-Petrovoselo. 4398

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és cimszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbitunk. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Két falusi hatalember sombori kislányokkal szivesen elmulatna májusi estéken. Levelek lehetőleg fényképpel »Májuscsók« jeligére a lap kiadóhivatalába kéretnek. 4383

Vizsgázott fütő azonnal felvétetik. Bővebbet Dr. Kleits, Vel.-Becskerek. 4384

Legnagyobb bevételi forrás ügynökök és képviselők számára elsőrangu cégnél. Ajánlatok erkölcsi bizonyitvány mellékelésével »Ohne Kapital und Corkenntnisse 512« jeligére a Publicitas d. d. Zagreb, Gundulićeva 11. küldendők. 2413

KÉKKŐ
99%
a legolcsóbban nagyban és kicsinyben
Sugár Manónál

Csakis gyógyszertárban már müködött laboránsleány felvétetik. Blum gyógyszertár. 4434

Önállóan dolgozó kovácssegédet keresek. Cim: Samu István, Ludas 312. 4432

Perfekt német—magyar gyors- és gépiró, ki önállóan is levelez, a szerb-horvát nyelvben jártas, állást keres. Megkereséseket »Szorgalom« jeligére a kiadóba kér. 4430

VÉTEL-ELADÁS

Jégverem jéggel együtt eladó. Beogradski put 103. 373[illegible]

Palackot 3 deciset keresek minden mennyiségben megvételre. — Ajánlatok Restauracija »Obilić«, Subotica. 4386

Eladó alig használt hengerszék, esetleg elcserélném magános cséplővel, vagy 20 HP magánjáró nyersolajmotorral. Nića Neckov, Ban.-Mandjelovo. 4345

Ford traktor, 3 vasu ekével eladó. Savo Tekelija ul. 19. Subotica. 4222

FIFI KÉLNI VIZ
PINTÉR gyógyszertár

Alig használt Hoffherr-Schrantz 16 HP szivógázmotor 6-os Magyar-Állami cséplőszekrennyel vagy anélkül eladó. Megtekinthető Jelena-malin, Novakanjiža. 4373

Uj és használt autóbuszok állandó raktára American auto. Weigend i drug. Subotica. 4375

Jóforgalmu borbélyüzlet eladó. özv. Kopunovits Istvánné, Csirkepiac. 4365

Alig használt ultimasu Ford-autó olcsón eladó. Božić János hentes, Sombor. 4355

Vadonatuj komplett fehér hálószobabutor olcsón eladó. Cim: Pallas Reklám. 4359

Eladó egy modern ötszobás ház hozzávaló melléhelviséggekkel, azonnal átvehető. Sudarevićeva ul. 31. 4358

Egyhengeres Skoda-motorok jutányosan eladók. Autogarage Weigand i drug. Subotica. 4377

Uj nyolcosztopos grazskocsi jutányos áron eladó. Dömiger Józsefnél, Martonoson. 4308

Komplett modern fehér leányszoba és a használatlan uj fehérnemü eladó. — Cim: Pallas-Reklám.

Hulladékolmot vesz Szabó Ferenc szerelő, gőzfürdővel szemben. 4437

KÜLÖNFÉLE

Uj zongorák, pianinok csakis elsőrendü világmárkát, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 706

NARODNI BIOSKOP

1926. május 22, 23, 24 és 25-én
Szombat, vasárnap, hétfő és kedd
Szinezett felvételek a pompás rendezésü társadalmi világfilmben
„BROADWAY ROSE"
EGY TÁNCOSNŐ SZERELME
Főszerepben: Mae Murray és Monte Blue
Figyelemre méltó! Az előadások kezdete: szombaton és kedden 5 és fél 9 órakor, vasárnap 3, hétfőn 4, 6 és fél 9 órakor

Uj üzletmegnyitás Subotican Rudics-uccában, a gyümölcs-piacon. Elegáns férfi, női és gyermekruhák legolcsóbb bevásárlási forrása. Divatos férfiöltöny 575 dinár, férfiraglán divatos sprincelt szövetből 600 és 700 din., covercoatból 700 és 1000 dinár, elegáns női tavaszi kabát 350 dinárért, covercoatból 750 dinár. Gyermekruha 250 dinár. Esőköpeny 265 din., elegáns szövetgummiköpeny 500 dinár. Gyermekesőkabát 200 dinár. Vidékre utánvéttel. Meg nem felelés esetén a pénzt visszaadom. Vigyázzon a Cimre! Földes Samu ruhaáruháza. 2429

Jövedelmező képviseletet átad ügynököknek, képviselőknek, stb. nagy külföldi cég. Ajánlatok »Ohne Kapital und Vorkenntnisse 9784« jelige alatt a következő cimre küldendő: Piras, Prag, Jindrišska 18. Č.S.R. 1613

A legszebb tavaszi
kalapujdonságok
nagy választékban raktáron és rendelés szerint
„DAME"
női kalapszalon
KARADŽIĆEVA ULICA 14
(Bárány-köz)
Javitások, átalakitások legolcsóbban

Tartós ondolálás (Dauerwelle), 6 hónapig tartó hajondolálást csinál garantálás mellett elfogadási jegyzésre Kummerkrämer, Sombor. 3375

Különbeláratu szépen bútorozott kétablakos utcai szoba *azonnal* kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 4360

Kétszobás lakás a belterén olcsón kiadó. Cim a kiadóban. 4436

POMPADUR

kozmetikai szalon (Subotica, városházépület, tejpiac) arcápolás, manikür, női fodrászat, hajfestés finectóval 30 perc alatt. Minden jóban rádió-koncert. 1987

Egyiptomi grafológus kézirásból, vagy a kéz vonásaiból megmondja bárki jellemét, multját és jövőjét. Paje Dobanovačkog (Corda Bódog) ulica) 22. 4448

Butorozott szoba ágyneművel vagy anélkül, esetleg két személynek, azonnal kiadó. Bővebbet Grün Márk cipőüzletében, Ciril i Method trg.

Keresek egy- vagy kétszobás lakást junius 1-ére. Közvetitők díjaztatnak. — Cim a kiadóban. 4441

Butorozott szoba, esetleg üresen is, külön bejárattal, kiadó. VI., Petrogradska ulica 17. 4416

Osszecsukható
kertiszék
42·— dinár
készíti
Brća Spitzer
Badalićeva ul. 5.

Fiut vagy leányt tanulónak felvesz Longvel Géza fényképész. 4341

Orvosi rendelő, vagy irodának alkalmas lakás és raktárhelyiség kiadó. — Cim a kiadóhivatalban. 4419

Butorozott szoba, vagy anélkül, posta közelében kiadó. Bővebbet Földes ruhaüzlet. 4438

Kiadó 3 szobás lakás Palicson, Soercinel villában, Haverda mellett. 4414

2014
SIREMLÉKEK, ÜTKERESZTEK, SZT. HÁROMSÁG KÉSZÍTÉSE, javitása, betük vésése, aranyozása szakszerűen.
Stara Kanižán lerakat
Király Sándor-féle házban.
ÓVÁRI JÁNOS
kőfaragó és márványipar telepe
Senta

Gummibélyegzőt bármilyen nyelven készit Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Május hó végéig kiárusitjuk az összes lusztereket, vasalókat, villanyfőzőket, ventillátorokat beszerzési áron. Használja ki az alkalmat és szerezze be szükségleteit. — Palicsi lakósok május 17-től kezdve az egész nyári szezon alatt Palicson, a villamos-állomáson szerezhetnek be villanykörtéket és egyébb villamos anyagokat, ahol egész nap egy villanyszerelő fog kintartózkodni és kivánatra elvégzi a szükséges javitásokat.

Suboticai Villamos Vasut és Világitási R. T.

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC Subotica Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r.-t.-nál Felelős kiadó: FENYVES LAJOS Subotica